LÄS OM: vandring på gisslingö/mekares mecka/upptäck rävsten/skärgårdsradion till havs/norrtäljes kuttersmycke/djurplanscher av tirén/skräpet längs stränderna

magasin SKÄRGÅRD.

sinne/smak/sevärdheter

»Ha nu en magiskt skön sommar, blicka upp mot himlen och fantisera fritt om universums magiska mysterium.«

Varsågod!
Magasinet är gratis.

20 ÅRS JUBILEUM

Läs om Skräpet längs stränderna på sid 44.

#2-2024

MAGASIN SKÄRGÅRD. SOMMAR 2024: VANDRING PÅ GISSLINGÖ/MEKARES MECKA/UPPTÄCK RÄVSTEN/SKÄRGÅRDSRADION TILL HAVS/NORRTÄLJES KUTTERSMYCKE/DJURPLANSCHER AV TIRÉN

Upplevelser till sjöss!
blidösundsbolaget
en del av Transdev
Läs mer & boka nu:
www.blidosundsbolaget.se
Klassiska ångbåtar
Livemusik & gemenskap
Mat & dryck
Guidade dagsutflykter
Reguljärtrafik
Evenemang
Hyr egen båt
Mail: kontoret@blidosundsbolaget.se
Tel: 08–24 30 90
Dela din upplevelse på sociala medier!
Blidösundsbolaget
Blidosundsbolaget_

Krönika

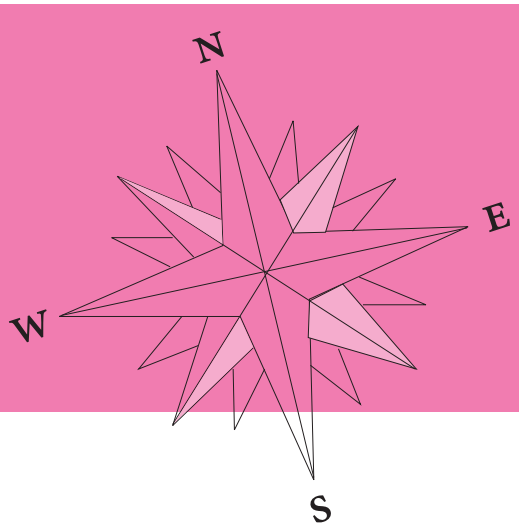

Allt är magiskt

I kvantfysikens värld kan allt hända och allting hänger ihop. På något underligt sätt. Det är så mycket vi inte vet, förstår och kan förklara. Än. Kan kvantfysiken ge facit på hur våra sanndrömmar, telepatiska upplevelser och alla andra oförklarliga fenomen uppstår? Att man känner på sig saker innan de händer och »deja vu«. I framtiden kanske …

I det här numret blickar vi tillbaka på ett eller annat sätt. Berättar om »Dödens ö« utanför Kapellskär, där människor blivit begravda i hundratals år. Adelssläkten Ridderstad, avlidna soldater och kolerasmittade sjömän. Går någon eller några av dem igen? Vem vet? Märkliga upplevelser har bevittnats. En annan ö som ruvar på spännande historia är Gisslingö. Här har både tjocköbor, estländare och andra tagit sin tillflykt, i skydd mot rysshärjningar och andra världskriget. Här finns också en för skärgården botanisk sensation, en pytteliten dvärgbjörk!

Vi följer med när Skärgårdsradion åker ut till havs för att göra ett inslag till programmet Vrakprat. En stor last med »osmundjärn« från 1500-talet har hittats i ett vrak. Dykare och arkeologer intervjuas om det sensationella fyndet. En liten benbit kommer upp när man suger av vraket på löst material. Biten är från ett däggdjur, eventuellt en människa. Spännande.

Historiskt ögonblick är också när det 124 år gamla ångfartyget s/s Norrtelje blir bogserad hem till kajen i Norrtälje. Vi berättar bakgrunden till hur hon hamnade där efter många om och men. Vad båten har fått utstå för att överleva. Många entusiaster har kämpat för henne. Och gör så än. Mer historia i detta nummer blir det med ett välfyllt motormuseum i Geta på Åland och historien om den för tidigt bortgångne djur- och naturkonstnären Nils Tirén.

Allt detta förflutna, är det ristat i sten eller kan vi snart resa bakåt i tiden och påverka den? Vem vet? Den som lever får se … Allt är ju som sagt möjligt. Tills motsatsen bevisas. Ha nu en magiskt skön sommar, blicka upp mot himlen och fantisera fritt om universums magiska mysterium. / REDAKTÖREN

»Den som lever får se … Allt är ju som sagt möjligt. Tills motsatsen bevisas.«

UNIK BOK SIKTAD!

Posten måste fram

Postrodden över Ålands hav
The Great Mail Race

50 ÅR

Jubileumsboken om Postrodden är klar. Den omfattar 300 sidor och är rikt illustrerad. Boken berättar om den historiska bakgrunden och om den moderna Postrodden under 50 år.
Boken kan köpas och beställas på Roslagens Sjöfartsmuseum, Väddö.
info@sjofartsmuseet.se 0176-502 59.

ROSLAGENS SJÖFARTSMINNESFÖREN.

MATTSSON & THOLÉN BYGGER AB

- Totalentreprenör på fastland & öprojekt
- All slags om-, ny- & tillbyggnader
- Utför öjobb med egen båt & transporter

0176-282 590
info@mtbygger.se
www.mtbygger.se
Följ oss på Facebook & Instagram

Redaktionen

ANSVARIG UTGIVARE / REDAKTÖR
Josefin Ekberg, Gräddö

FOTOGRAF
Roine Karlsson, Gräddö

FORMGIVARE
Eva Englund, Vaxholm

SÄLJARE
Gabriella Fischer, Norrtälje

FRILANSREPORTER
Misse Ljungström,
Saltsjöbaden/Svartsö

ILLUSTRATÖR
Lars Holm, Björkö-Arholma

ANSVARIG UTGIVARE O. REDAKTÖR Josefin Ekberg
JE Mediaproduktion
Gräddö varvsväg 12, 760 15 Gräddö
0709–701 901
josefin@magasinskargard.se
www.magasinskargard.se
ANNONSSÄLJARE Josefin Ekberg 0709–701 901
Gabriella Fischer 070–296 14 99
OMSLAGSFOTO Roine Karlsson
FRILANSREPORTRAR Christer Bergström / Helena Forsgård / Misse Ljungström
KRÖNIKÖR Marina Mannbrink Lind
FORMGIVARE Eva Englund
ILLUSTRATÖR Lars Holm / Erik Kulan Wennberg / Misse Ljungström
TRYCKERI Printall, Estland
DISTRIBUTION vår, sommar och vinter
MagasinSkärgård är en fristående produkt.
För ej beställt material ansvaras ej.

Gilla oss på Facebook!

Innehåll

6

16

36

40

Byvandring på Gisslingö s 6
I somras hade Rådmansö hembygdsförening nöjet att åka på byvandring till Gisslingö, en oupptäckt ö med mycket historia – och en botanisk sensation. Syskonen Eva och Åke Lindelöw som är deltidsboende på ön guidade gruppen, berättade och visade gamla bilder.

Geta Motormuseum s 16
På norra Åland i Geta har några motorentusiaster startat ett stort motormuseum. Fyllt med bilar, motorer samt allsköns prylar, kläder och inredning. Här hittar man allt möjligt från bilar, motorcyklar, mopeder till trampbil, termosar, campingbord och jukebox.

Hitta till Rävsten s 22
Sydost om Gräsö utanför Öregrund i norra Roslagen ligger ön Rävsten. En dold pärla för många. Här finns allt du behöver för en avkopplande semester i lugn och ro. Enkla stugor, möjlighet till fiske och kajakpaddling, badtunna, vedeldad bastu, vandringsled och kiosk.

Närradio till sjöss s 30
Martin Loogna har säkert världens roligaste jobb. Kanske är det därför han skrattar så ofta. Loogna äger och driver Skärgårdsradion. Vi fick följa med reportagebåten Skumpa 5 ut till Osmundvraket när Loogna intervjuade dykare och spelade in ett inslag till Vrakprat.

Norrtelje till Norrtälje s 36
I dagarna har s/s Norrtelje nyss återvänt till Norrtälje hamn efter en välbehövlig och kostsam renovering. En kampanj pågår för att samla in medel. Redan 1967–68 pågick en insamling för att köpa in fartyget. Efter mycket möda kom hon till staden vars namn hon bär.

Skolplanschmålaren i Länna s 40
I Länna söder om Norrtälje i Roslagen bodde och verkade djur- och naturmålaren Nils Tirén. Han kom från en genuin konstnärssläkt, där kreativa gener gick i arv i generationer. Nils målade bland annat ett åttiotal skolplanscher. Ofta med motiv från skärgården och dess djurliv.

Utflykt till anonyma Gisslingö

En sommardag ifjol bjöd Rådmansö hembygdsförening in till »byvandring« på Gisslingö. På en för många lite okänd ö med spännande historia, flera överraskningar och en botanisk sensation.

TEXT: Josefin Ekberg FOTO: Roine Karlsson

Rådmansö hembygdsförening fick lära sig mycket om Gisslingsö historia på byvandringen.

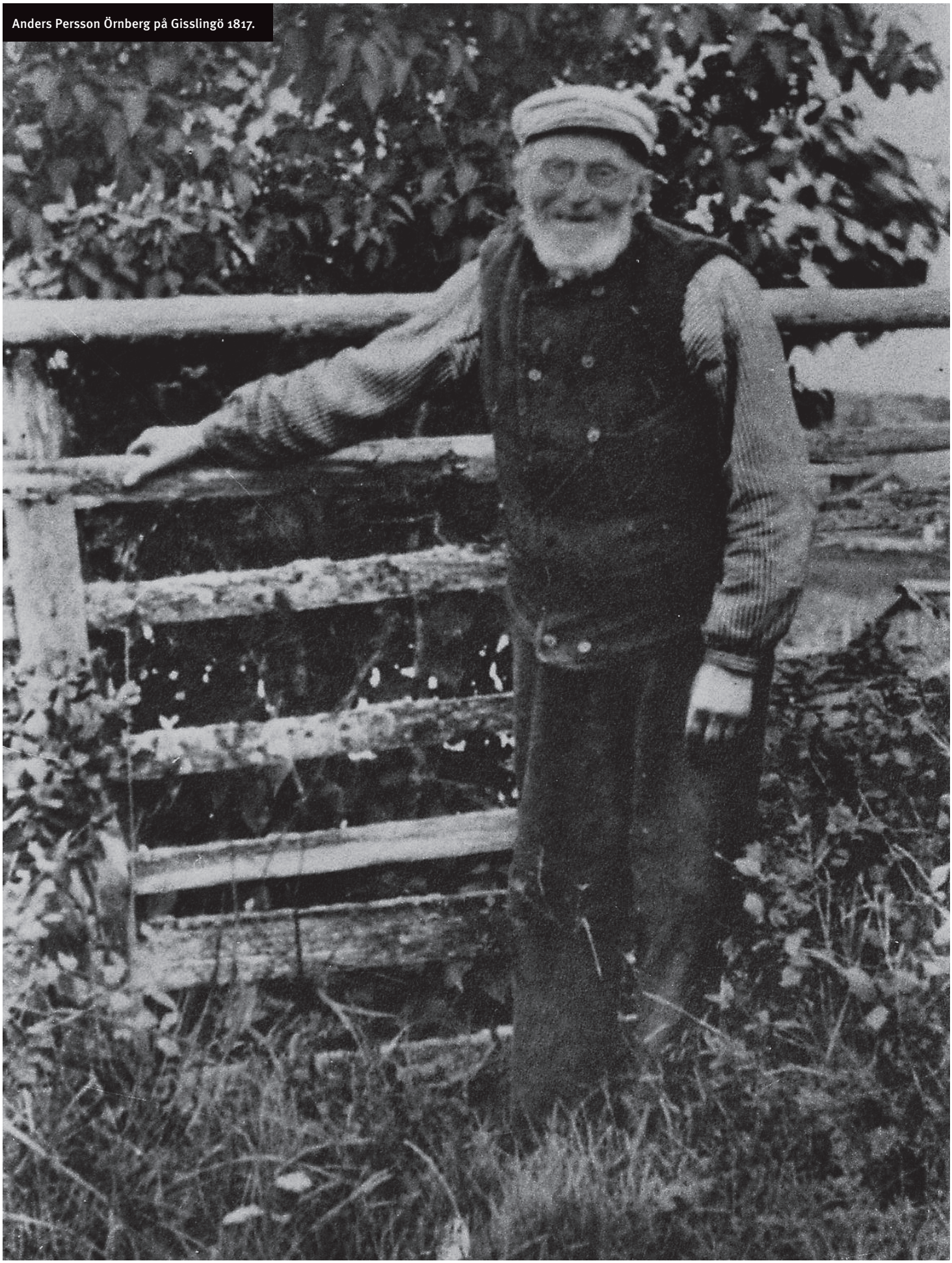

Anders Persson Örnberg på Gisslingö 1817.

Till vänster Carl Erik Pettersson med sina två oxar.

Efter en kortare båtfärd från Refsnäs på Rådmansö kliver vi iland på ångbåtsbryggan. Längs stigen mot byn ser vi ett flertal mufflonfår. Inplanterade djur som inte uppskattas då de förstör naturen. Väl framme vid »bagarstugan« samlas vi ute i den sköna trädgården. Vi är så många att det hämtas fler stolar åt oss.

Syskonparet Åke Lindelöw och Eva Lindelöw Sjöö är deltidsboende på ön och släkt med nästan alla som bor här. Det finns sju fastigheter. Endast deras morbror och moster är åretruntboende. Eva och Åke berättar om öns historia och visar en massa gamla fotografier.

– 1937 köper morfar vätödelen av Gisslingö. Morsan var kär i stället, berättar Ulf som varit på ön sedan barnsben.

Gisslingö var avgränsad i två delar, där ena sidan tillhörde Vätö socken och den andra Rådmansö.

Redan från år 1520 finns anteckningar om att att »Franz far« bosatte sig på Gisslingö. Olovligen. Vilket ogillades starkt av Tjocköborna som fördrev honom och mannen hamnade på grannön Lidö istället. Mycket spänning och dramatik vilar över öns historia.

Under rysshärjningarna 1719 flydde skärgårdsbönderna från grannöarna Tjockö och Tyvö till Gisslingö och gömde sig på »borgen«, en skogsklädd berghäll omringad av myrmarker och mossar. Ryssarna härjade och plundrade men husen eldades inte ner.

– Det bodde mycket folk här på 1700-talet, berättar Åke.

– Omkring 50 personer, uppskattar han.

Hörde ihop med Lidö

Gisslingö tillhörde förr Lidö herrgård. Då bodde fyra torpare på ön som gjorde dagsverken åt Lidö. Torpen gick sedan i arv tills 1899 då torparen Carl-Erik Pettersson köpte loss Gisslingö. Hur en fattig torpare hade råd med det och kunde bli storhemmansägare är en gåta. Kanske hade han vunnit i pokerspel. Vem vet. Han ägde också en tredjedel av ön Tjärven ute på Ålands hav.

> »Gisslingö tillhörde förr Lidö herrgård. Då bodde fyra torpare på ön som gjorde dagsverken åt Lidö. Torpen gick sedan i arv tills 1899 då torparen Carl-Erik Pettersson köpte loss Gisslingö.«

– All gammal bebyggelse revs då och ny skapades, berättar Eva.

Bland annat »stora huset« som en tid fungerade som pensionat. Gästerna reste hit med motorbåt från Tjockö och vilade upp sig i vacker skärgårdsnatur. Än idag går passagerarbåtar hit då ön är med på Waxholmsbolagets turlista. En viss Karl Evert skrev Gisslingövisan åt pensionatet. Texten finns bevarad men ingen vet hur melodin går.

– Det har bott prominenta gäster på Gisslingö. Bland annat konstnärerna John Bauer och Torsten Schonberg. Och ärkebiskopen Nathan Söderblom hälsade på familjen Pettersson en dag, berättar Eva.

En kort tid tog man emot »solkolonibarn« innan Barnens ö på Väddö tog över. Om Carl-Erik Pettersson finns mycket beskrivet. Ett riktigt original.

– Han ägde två stora oxar. Det står om honom i en bok av Manfred Olsson, »han skrek och svor på sina oxar så det hördes till Tjockö«. Han gifte sig med sin kusin och de fick sex söner och en dotter. Det sägs att det var ett sällsynt lyckligt äktenskap.

– Carl-Erik var driftig också. Det kom in en notis i tidningen om »Guld på Gisslingö«. Men det visade sig bara vara svavelkis. Pappan, den kände båtsman Örnberg på Tjockö, skämdes så över sonen som gjorde sig till spektakel i pressen, berättar Åke.

En dvärgbjörk!

1919 sålde Carl-Erik sitt Gisslingö och flyttade till Kungsholmen. Tre av sönerna utvandrade till Amerika. Kanske var det kärvare tider som ledde fram till

Syskonen Åke Lindelöw och Eva Lindelöw Sjöö läser på etiketten på flaskan från Gisslingeregattan.

Vykort över Gisslingö pensionat.

FAKTA:
Gisslingö är en privatägd ö som ligger 3 sjömil nordost om Kapellskär. Ön är ganska låglänt och består till stor del av igenväxta sjöar och kärr. Stormaren heter den största. Våtmarkerna har höga naturskyddsvärden och klassas som Natura 2000-områden. 2015 bildades ett naturreservat på öns norra del. Skogen består av barrskog med inslag av lövskog. På igenväxande naturbetesmarker finns askar med spår av hamling. På ön finns också lämningar av ett kustartilleribatteri.

Vi får se en flaska urdrucken Madeiravin som bevarats, på etiketten står »År 1937 dracks denna flaska när Enar blev etta vid Gisslingöregattan«.

besluten. Det kan inte ha varit lätt att tvingas överge ön.

Åren 1935–37 fick ön sin egen regatta med snabbgående Petterssonbåtar. Vi får se en flaska urdrucken Madeiravin som bevarats, på etiketten står »År 1937 dracks denna flaska när Enar blev etta vid Gisslingöregattan«. En vandringspokal lär finnas hemma hos någon på Vegagatan i Norrtälje.

Under andra världskriget och beredskapstiden använde försvaret »stora huset« som logement. Gisslingö fick också ta emot krigsflyktingar från Estland som bosatte sig på ön, om dem berättas också många historier.

Nu har gruppen blivit fullmatad med så mycket historia och det är dags för en liten promenad. Först till kasberget där det stått en optisk telegraf och ett militärt luftspaningstorn samt sen vandra till naturreservatet där den utlovade »botaniska sensationen« växer. När vi kommer fram ser vi först inget speciellt, men Åke böjer sig ner på knä och visar oss – dvärgbjörken. Så liten och

Åke Lindelöw visar var den lille dvärgbjörken växer.

söt. Jomen visst på bladen ser man att det är en björk, fast väldigt liten. Arten växer vanligtvis i fjällen och inte härute i skärgården. Det här är det enda kända exemplaret.

– Den upptäcktes för runt 120–130 år sedan, säger Åke.

Vi får också veta att det finns kompassstenar borta på Stora Brändören öster om Korsö, en grannö som håller på att växa ihop med Gisslingö. Dit åker jag och fotografen sprickfärdiga av nyfikenhet vid ett senare tillfälle och letar en bra stund i skogen innan vi till slut hittar dem. De släpades hit 1809 då flottan låg i beredskap härute, har Åke berättat.

FOTO: PRESSBILD

Lyxorkesterns strandhugg

Det populära bandet Svenska Lyxorkestern åker på turné 19–27 juli runtom i skärgården i sommar. Med strandhugg på Tenö krog i Vaxholm 18 juli, restaurang Solbrännan i Österskär 19 juli, Alsvik på Svartsö 20 juli och 21 juli blir det Psalmorkester på Svartsö, 22 juli gästas restaurang Varvet på Högmarsö, 23 juli Lisslö, 24 juli Palmbäcks lada på Husarö, 25 juli missionshuset på Ingmarsö, 26 juli Sandhamns kapell och turnén avslutas i Möja kyrka 27 juli.

Boktips
mysigt och kärleksfullt

Romantik i skärgården

»Kärlek på ön« är Anna Winthers debutroman. En bok man mår bra av att läsa och som beskriver livet och relationer ute på en fiktiv skärgårdsö. Med ibland krånglande Internetuppkoppling och inställda båtturer, som löser sig bra då öborna gärna hjälper varandra. I den här miljön bortom storstadslivet träffas reklambyråkvinnan Sandra och snickaren Markus och tycke uppstår. Kommer de att få varandra? Och vem är Markus pappa? Vad hände egentligen sommaren då han blev till? Finns det kopplingar till ön de är på? Frågorna driver handlingen framåt. Boken är lättläst trevlig sommarlektyr som passar perfekt i hängmattan.

TITEL: Kärlek på ön **FÖRFATTARE:** Anna Winther
FÖRLAG: Seraf förlag **ANTAL SIDOR:** 283
FORMAT: pocket **CIRKAPRIS:** 84 kr
ISBN: 9789189817418

SKÄRGÅRDSCUPEN 2024
Den färgstarka fotbollsturneringen som förenat Roslagen sedan 1976.
❤ Tyvölaget välkomnar spelare och publik till 3 matchrika dagar: 20-21 och 27 juli
Plats: Tyvöängen
www.skargardscupen.se
ENSKÄR GISSLINGÖ GRÄDDÖ REFSNÄS TJOCKÖ TYVÖ VÄTÖ

Rådmansödagen
Ärtsoppa
Ponnyridning
Strömming
Dansshow
Fiskdamm
Välkomna!
Lör 29 juni 10-16 Gräddö brygga
Skärgårdsmarknad med knallar, hantverk, konst, loppis, kaffe med hembakat och skoj för barnen
Arr: Rådmansö bygdegårdsförening

Byggvaror av rätta virket
Vi levererar till Er med bil eller egen båt i mellanskärgården
C24 EN DEL AV XL BYGG
Bergshamra 0176-26 02 10 / Spillersboda 010-222 90 60 / www.c24bygg.se

Villa Dagmar
FURUSUND
Anno 1884
Vackra rum i historisk miljö
Välkomna!
070-757 57 46
facebook.com/villadagmar
villadagmar.se

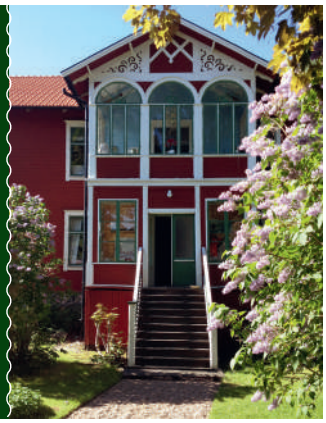

Trollbunden på ön

»Åh hej«, stönar jag till när jag kliver ner från de högsta stenarna, jag får ta långa steg, men fötterna landar mjukt nedanför. För alla stenarna är täckta av tjock, mjuk och grön mossa på toppen. När jag kommer ner och vänder mig om får jag se en hel familj av sten med mossa som hår. Jag skrattar till högt av förtjusning!

TEXT: Marina Mannbrink Lind FOTO: Roine Karlsson

Det står en hel familj av sten framför mig i skogen på ön, alla med olika frisyrer. En med en page, en annan med en toppig frisyr och en tredje helt kal. Och mitt bland alla stenar, stenen med vitmossa – urmodern. Jag ser en pappa, en lillebror, en storasyster, ja en hel släkt faktiskt!

»Men så fina ni är«, säger jag högt och klappar dem varsamt på huvudet, jag låter min hand sjunka in djupt och mjukt i mossan.

Promenaderna på skärgårdsön blir mycket roligare efter att jag mött dem. Jag är ivrig att komma i väg med hunden på morgonpromenaden. Jag stannar alltid till en stund hos dem, rättar till någons frisyr, vaktar på hunden så han inte river i mossan med sina klor.

Efter morgonpromenaden sätter sig hunden och jag vid vår fritidsbåt och pustar ut. En martall växer på ett märkligt sätt på klippan, det är en lång tjock stam som välver sig ner för berget. Stammen liknar en trollsvans, för det växer bara buskiga barr längst ut på martallens stam. Det ser nästan ut som att ett troll har försökt gömma sig för oss när vi kom och la till med båten, men glömt att svansen blev kvar utanför och avslöjar dess gömställe.

Vad är det här för ö? Ett troll i ett berg och en familj i sten som står och blickar ut över viken. Är ön bergtagen?

Jag somnar gott på kvällen ombord på vår båt, utanför viken blåser det, sydostligt, men vi ligger skyddade i viken, väl förtöjda. Jag tänker på trollet som gömmer sig i berget, precis bredvid vår förtöjning. Håller trollet koll på vår förtöjning om vinden råkar vända under natten? Det känns tryggt på något vis, även fast jag egentligen inte tror på troll. I alla fall inte när jag sitter på jobbet, ordnar med middagar hemma, viker tvätt i tvättstugan eller kör bilen långt till min mamma. Men här – här ser jag både troll och en familj i sten med mossa som hår.

Jag vaknar till i gryningen, himlen är skär ute vid horisonten, jag mumlar tyst på talesättet *red sky in the morning, sailors warning*. Kanske att vi ska ta oss hemåt i eftermiddag, om talesättet stämmer? Min fot letar sig försiktigt ner i fotändan, hunden sover alltid bredvid mig i kojen, men nu måste han ha hoppat ner och lagt sig på durken under natten? Jag tittar ner, ingen hund. Jag

»Jag stannar alltid till en stund hos dem, rättar till någons frisyr, vaktar på hunden så han inte river i mossan med sina klor.«

I Östernäs på Rådmansö finns detta stora troll.

Vilka väsen bor i skogen?

tittar under bordet, ingen hund. Märkligt, han lämnar sällan min sida. Jag går fram i salongen, där köksbordet står. Ingen hund där heller, hans vattenskål står där och jag tänkte att han kanske gått upp för att dricka. Jag tittar under utrymmet under köksbordet, här förvarar vi saker i plastlådor, jag drar varsamt ut en och en. Kisar för att se in i mörkret där och hoppas se hans snälla, bruna, små ögon plira mot mig. Men ingen hund. Jag öppnar dörren in till toaletten, tänk om han smet in där, om husse var uppe under natten? Men ingen hund. Luckan som går ut till däck är ordentligt stängd, och för att öppna luckan så måste man gå upp för en smal brant trappa. Den har hunden aldrig kunnat gå i. Vi får alltid bära upp honom när han vill ut på däck. Jag väcker hans husse.

»Hunden är borta.«

»Va? Vadå borta?«

»Han finns ingenstans ombord, jag har letat precis överallt!«

Nu tar husse samma runda som jag nyss gjort runt i båten, han lägger sig på knä och kikar in under utrymmet under köksbordet. Öppnar toalettdörren och tittar in, letar bakom väskorna som står i förpiken. Jag börjar få panik. Hur kan hunden vara borta? Vår båt är inte så stor att man kan gömma sig, och hunden är inte så liten så han spårlöst kan försvinna. Jag öppnar kylen, tar fram ett paket med rökt skinka, är det något som kan väcka honom ur den djupaste sömnen så är det ljudet av ett skinkpaket som öppnas! Vi står helt blickstilla jag och hussen. Så drar jag upp öppningen. Vi lystrar. Inte ett ljud. Ingen hund. Vad är det som hänt?

Kan trollet ha tagit honom? Eller är det söta familjen Sten som vill skaffa sig en hund och tog vår hund? Är ön bergtagen på riktigt? Magisk? Trollbunden?

Då går husse ner ytterligare en runda.

»Här är han!« hör jag husse ropa.

På något sätt har hunden tagit sig in bakom en av soffryggarna i aktersalongen. Man behöver vinkla upp soffryggen för att nå utrymmet där bakom. Där är det trångt, svalt och mörkt. Precis som i trollets berg.

Herregud, jag skulle precis berätta för hussen om min teori att det kunde varit trollet som tagit honom. Tur att vi hann hitta hunden innan dess, han hade ju trott jag blivit galen! Först skäller jag lite på hunden att han inte får leka kurragömma med oss så där, men sen får han massor av skinka för att vi är så lyckliga att se honom. Hunden smackar med tungan och vispar med sin krokiga svans. Jag kisar upp på klippan, tycker mig se martallens stam röra sig sakta, stilla, fram och tillbaka.

Vi börjar packa ihop oss, vi åker hemåt idag.

»Troll«, fnyser jag och jag skäms lite åt att min fantasi ofta blir så verklig.

Mina badkläder hänger kvar på trollets svans, den har fått agera tvättlina hela helgen. När jag närmar mig svansen, jag menar martallen, så ser jag inte en, utan hela sju trollsländor sitta på mina badkläder, vilket tecken!

Jag viftar försiktigt bort trollsländorna och klappar mjukt på trollets svans.

»Vi ses«, säger jag.

Vi åker hemåt, jag är bergtagen, trollbunden och lycklig. / MARINA MANNBRINK LIND

MARINA MANNBRINK LIND: Boende i Vaxholm där hon är född och uppväxt. Älskar att vara i Stockholms skärgård, men även i Gryts skärgård där hennes far kommer från. Har en passion för att skriva och berätta om iakttagelser i vardagen. Sin egen vardag delar hon med sambo, två barn och hunden Milou.

JANSSONS MARKISER
Allt i solskydd
Markiser Rullgardiner Persienner
Kontakta oss gärna för gratis måttagning!
Esplanaden 14, 761 45 Norrtälje
0176-177 95 info@janssonsmarkiser.com
www.janssonsmarkiser.com

INDOOR STYLING & DESIGN
Pia Alm
Certifierad Inredare
0708-11 86 56
pia@indoorstylingdesign.se

Norrtälje »Roslagens huvudstad«

Namnet Norrtälje skrevs 1298 in Telgium samt 1409 Norra Tælgha. Detta har i doktrinen ansetts stå för ett med tälja besläktat namn på inbyggare: »deras som bor vid inskärningen«, med vilket avses »vid den långa viken«. Mitt igenom staden flyter Norrtäljeån. I hamnen ligger ångbåten S/S Norrtelje sedan 28 juli 1968. Båten levererades år 1900 och har trafikerat ett flertal sträckor bland annat till Åland. Idag är ångbåten en restaurang.

Visste du att Pensionat Granparken, Hotell Roslagen och Lilla Torget har varit inspelningsplatser för filmen »Ha ett underbart liv«?

VeteranTraktorernas Dag 2024
Färsna gård lörd 10 aug kl 11-16
100 V-traktorer, åka hölass, 50 V-bilar m m
Servering. Dragracing
Entré: barnvagn + en förälder => Gratis.
Hemsida
veterantraktorklubben.nu
40ÅR 1984 2024 VTK
VETERANTRAKTORKLUBBEN NORRTELJE

GULDSMEDERNA
Roslagsknopen
Finns i flera storlekar med eller utan briljant
Följ oss gärna på: instagram@guldsmederna
Posthusgatan 6 · 761 24 Norrtälje·Tel. 0176 156 56

VÄRME OCH TRIVSEL ÅRET RUNT
CONTURA 556T
CONTURA 556
Contura
Eldabutiken Norrtälje Storstensvägen 6 (bredvid Byggmax) tel 0176-142 00 norrtalje@eldabutiken.se
Se öppettider på hemsida.
Se våra tjänster och hela vårt sortiment på eldabutiken.se
elda Norrtälje

Geta nostalgi-och motormuseum på norra Åland drivs av bil- och motorentusiasterna Ture Andersson, Anders Jansson och Krister Berndtsson. En byggnad på knappt 400 kvadrat har uppförts enkom för museet som öppnades hösten 2016. Museet ligger vid huvudväg 4, Utgårdsbackan 20, och är öppet enligt överenskommelse. Inträdet är frivilligt. Kontaktuppgifter finns på www.motormuseum.ax. Greger Leino, ofta anlitad guide, nås på telefon + 358 40 589 7880.

FOTO: KJELL SÖDERLUND

Bilfantaster med eget museum

Ett gäng händiga entusiaster har skapat en pärla i Geta på norra Åland – ett motormuseum som är spännande vare sig man är intresserad av bilar och motorer eller inte. Bland det första man ser vid museet är dock en »stor hög med allsköns rostiga metalldelar«.

TEXT: Helena Forsgård

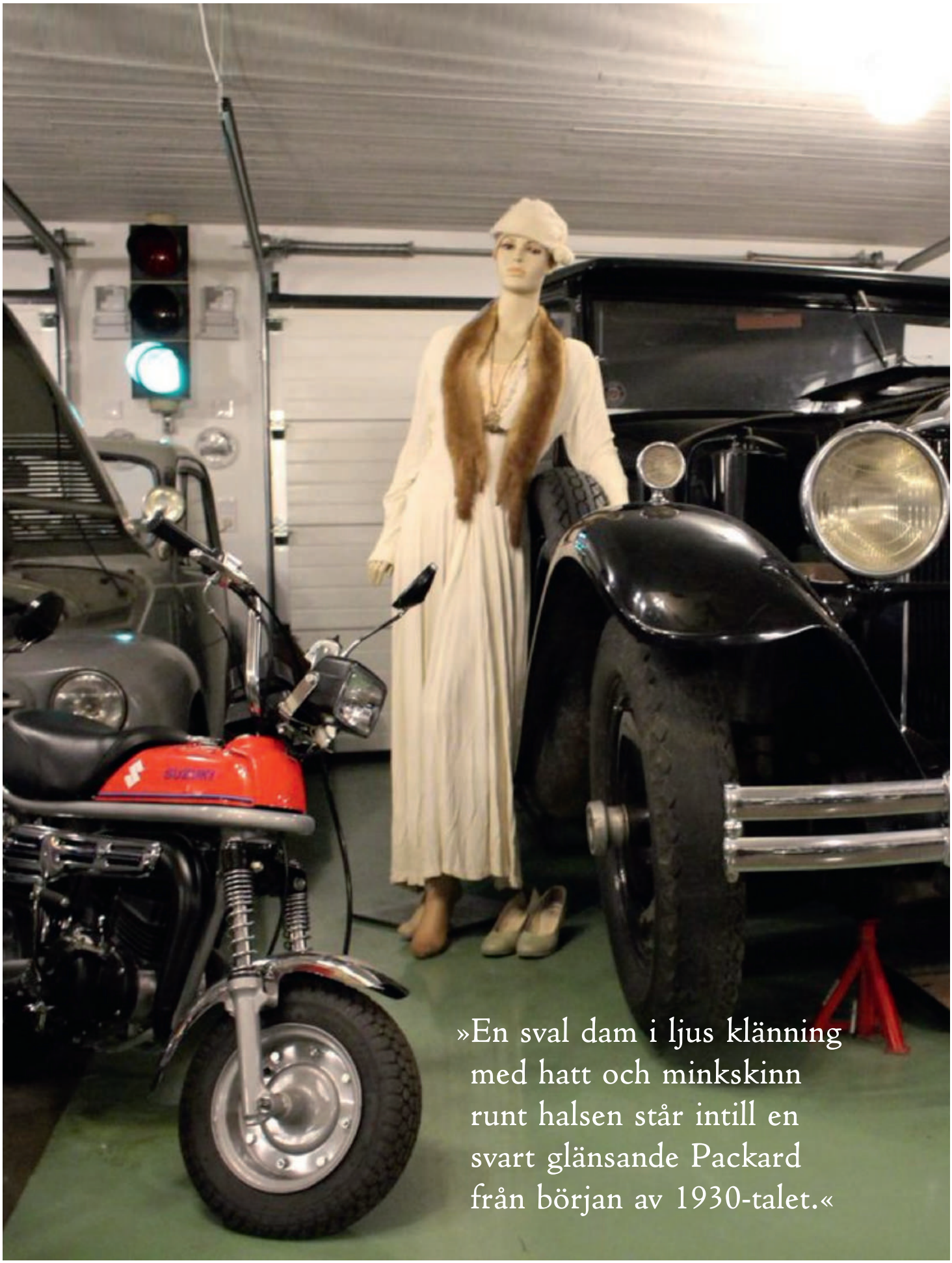

»En sval dam i ljus klänning med hatt och minkskinn runt halsen står intill en svart glänsande Packard från början av 1930-talet.«

FOTO: RONJA FAGERSTRÖM

Huset, som byggts enkom för museet, har en veranda i amerikansk västernstil.
På gården finns också en gammal bensinmack som tidigare fanns i Mariehamn.

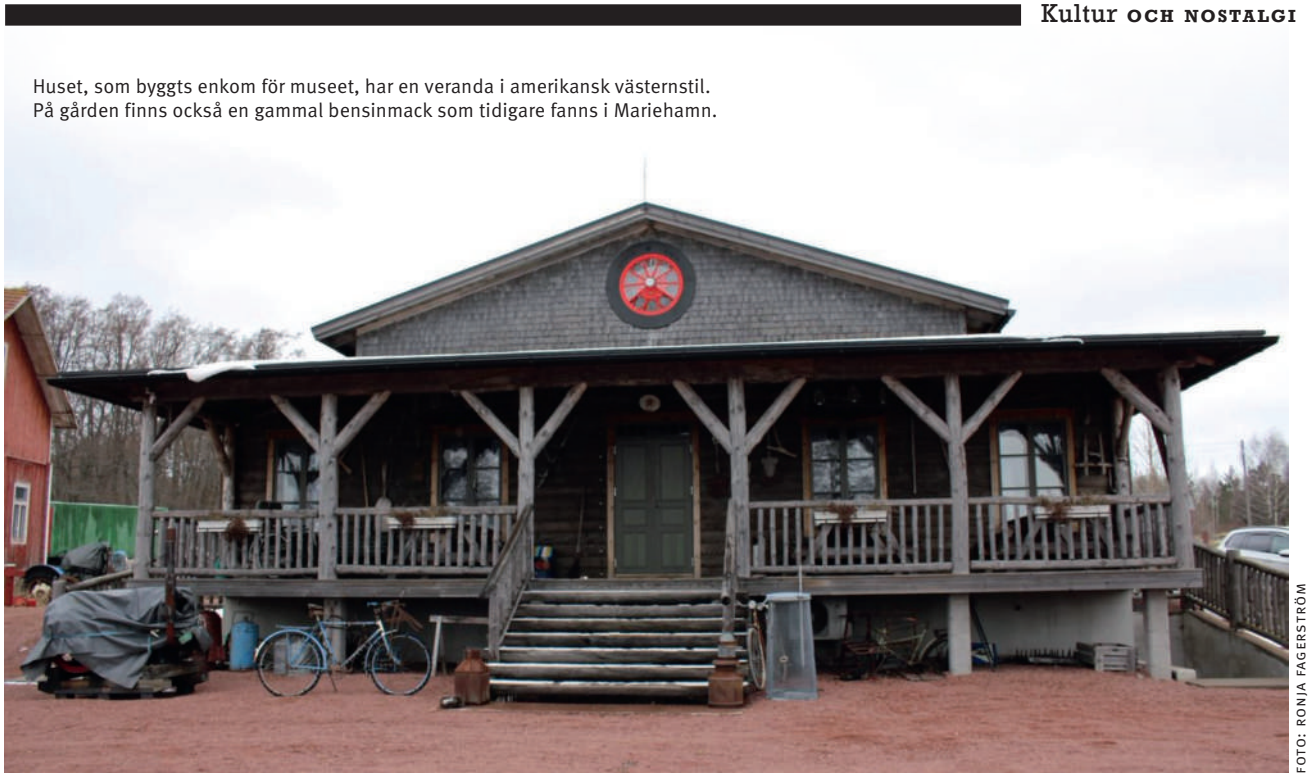

FOTO: RONJA FAGERSTRÖM

Men det är ingen skrothög om nån trodde det.

– Nej, nej. Det är en konstinstallation som många gärna vill rota runt i, förklarar Ture Andersson, en av ägarna till museet.

Han har varit intresserad av bilar, i synnerhet gamla bilar, i stort sett hela livet. Han har kört runt i varenda stat i USA och besökt bilhandlare och museer. Han äger flera veteranbilar som visas i museet. En är en T-Ford från 1919 som han köpte i Dalarna »för att ha och titta på«.

– Bilintresset är en sjukdom som det inte finns någon medicin mot, säger han med ett milt leende.

Mitt i museet går en gata kantad av gatlyktor och olika skyltar. Längs den står bilar av olika modeller parkerade. De blänker och glänser – de som sköter om museet är flitiga med trasorna. En del av bilarna står där mest hela tiden, andra byts ut. De ägs av privatpersoner och vissa används av ägarna för finåkning under sommarmånaderna; så är fallet med exempelvis en himmelsblå Rolls Royce Silver Shadow.

Favoritbilen en Ford

Ture Andersson och Greger Leino som visar runt i museet, har en favoritbil framför alla andra. Det är en Ford från 1939, en sån där som dyker upp i varenda film som utspelas på 1940-talet. Inredningen är original och i bakfönstret ligger tjusiga hattar.

– Motorn är den lilla v8-an med 64 hästar. Den är otroligt skön att åka i, man sitter som i en länstol, säger Ture Andersson.

Entusiasterna bakom museet har satsat stort på presentationen. I en bil sitter en chaufför med lädermössa och skyddsglasögon. Under en annan ser man benen av en reparatör »som skruvar och svär«. En sval dam i ljus klänning med hatt och minkskinn runt halsen står intill en svart glänsande Packard från början av 1930-talet. Metspön och träskidor sticker upp ur takluckan på en Fiat 500 Topolino!

En trampbil från forna dagar har också hittat sin plats på museet.

Nostalgirum och kaféhörna

I museet finns även allsköns prylar som hört till bil- och campinglivet; från tändstift och oljedunkar till termosar och hopfällbara bord. Be gärna att få en demonstration av den bärbara campingtoaletten! En röd bensinpump, en sån där med genomskinliga glasglober som bensinen pumpades upp i och som var vanlig på 1950-talet, ser nästan ny ut. Den glänser och blänker ikapp med bilarna. Det är en av ägarna, Anders Jansson, som fixat upp den.

– Den karlen kan göra precis vad som helst – han syr och grejar och klär om bilar invändigt. Han reparerar, bygger nytt i både trä och metall och får fart på varenda motor. Han har till och med fått igång en gammal jukebox som det växte potatis i, säger Ture Andersson.

Jukeboxen står för övrigt i puben som finns i källarvåningen och som är öppen för slutna sällskap.

Efter motormuseet kan man stanna en stund i nostalgirummet där man samlat olika vardagsprylar från förr. Här finns också en liten kaféhörna.

Museet drivs helt på frivillig basis och i dagsläget finns inga resurser att ha fasta öppettider med anställd personal.

– Ring oss före besöket! Vi kan i regel komma och visa på relativt kort varsel. Många som kör förbi passar också på att stanna till när de ser andra bilar utanför, säger Greger Leino som är en av museiguiderna.

FOTO: ROINE KARLSSON

Skärgårdscupen på Tyvö

I år sker fotbollsturneringen Skärgårdscupen på ön Tyvö. Datumen är 20–21 och 27 juli. Deltar gör lag från Enskär, Gisslingö, Gräddö, Refsnäs, Tjockö, Tyvö och Vätö i Norrtälje skärgård. Turneringen startade redan 1976. Lagen består av ung som gammal, sommargäster som permanentboende. I reglerna står att minst två kvinnor ska finnas på plan och minst en 40+. Mer information finns på www.skargardscupen.se

Boktips
segling, båtar och varv

Sune Carlsson porträtteras

En faktaspäckad bok om den levande seglarlegenden Sune Carlsson har kommit ut. Den berättar om hans liv och dess betydelse för svensk segling, framför allt i starbåt, men också som båtbyggare och i andra sammanhang. Den ger också en bild av samhällsutvecklingens betydelse för Sunes gärning under ett långt liv. Sune blev varvsägare i Saltsjöbaden 1954, där har han låtit bygga 300 starbåtar och själv tävlat med båten. Han har vunnit åtta SM och tre EM med sin starbåt. Boken är full av historik och rikt illustrerad med mycket bilder. En perfekt present till alla segelbåtsentusiaster och andra intresserade.

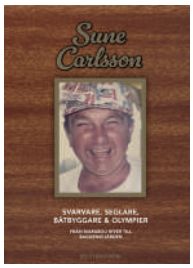

TITEL: Sune Carlsson svarvare, seglare, båtbyggare & olympier
FÖRFATTARE: Bo Stenström
FÖRLAG: Balkong förlag
ANTAL SIDOR: 140 **CIRKAPRIS:** 270 kr
ISBN: 978-91-87553-64-6

LENA LINDERHOLM

Waxholms Kastell 0708-13 21 64
www.linderholm.se

Vaxholms Hembygdsgårds Café

Här njuter du av god mat och dryck och en otrolig kakbuffé med hembakat av alla de slag. Öl från Vaxholms eget bryggeri, kaffe, vin och champagne.

Du sitter på första parkett vid havet och kan bara njuta av atmosfären av lugn, båtar och havsluft. Vi finns i Norrhamnen i Vaxholms äldre bebyggelse.

Trädgårdsgatan 19, Vaxholm
www.facebook.com/vaxholmshembygdsgardscafe

Roland S.
MUSEET
RAMSMORA MÖJA
Söndag 22 juni till söndag 11 augusti och kl. 12 – 15,
öppet året runt – bokning på 070-539 73 23.
rolandsvenssonmuseet.se

Vi kör i vått och torrt!

- Lastbåt med kran för frakt av gods
- Leverans av grus och jord i storsäck
- Utläggning av bojar och flytbryggor
- Bärgning och bogsering
- Hämtning av bygg- och grovsopor
- Mark- och schaktarbete

SKÄRGÅRDS TJÄNSTER YXLAN AB
070-537 90 19 www.skargardstjanst.eu

Välkommen till Rådmansö

Till halvön Rådmansö som ligger öster om Norrtälje går E18 hela vägen till Kapellskärs hamn, där färjor dagligen kör rutter till Åland, Finland och Estland. Till Rådmansö hör en stor del skärgård med kända fyrplatser som Söderarm, Tjärven och Svenska Högarna. Före 1951 var Rådmansö landets största skärgårdskommun. Taxibåtar går från fiskebyn Refsnäs samt Östernäs på södra sidan. Sommartid trafikeras Gräddö brygga. Bland annat av den anrika ångbåten Blidösund på fredagar samt Nord/sydlinjen och Norra Båtlinjen som utgår från Norrtälje. Runtom i skärgården finns ryssugnar, hällristningar och labyrinter. I Riddersholm står en vacker väderkvarn. Likaså på ön Lidö, ett stenkast från Rådmansö. Den ovanliga mnemosynefjärilen kan skådas. I Kapellskär står ett minneskors över färjekatastrofen med Estonia. På platsen finns även en hällristning från 1752, då kung Adolf Fredrik och hans manskap väntade på bättre sjöväder. Här växer också »ryssgräset«, en kvarleva från rysshärjningarna.

FRÖTUNA TAXI & BUSS AB
Vi kör dig lungt och säkert
ABONNERING AV BUSSAR
Telefon 0176-26 90 65
www.frotunataxiobuss.se

Bröllop och fest!
Hyr bygdegården vid Gräddö brygga

www.radmansobygdegard.se

ZUMBA!
RÅDMANSÖ BYGDEGÅRD
move
CATARINA HAGSTRAND
ZUMBA fitness
www.movecatarina.se

DIN BYGGHANDEL!
BOLIST
RÅDMANSÖ
0176-402 65 info@bolistradmanso.se
www.bolistradmanso.se

LIDÖ · NO · FÖR ALLA SMAKER
0176-404 90
www.lidovardshus.se

SÖDERARMS FYRPLATS ÅRET OM!

www.soderarm.com
Ring 0176-432 12

Välkommen
GRÄDDÖ SALONGEN AB
Ingela Wickman
Boka tid (i mån av tid drop in)
0176-401 41
ngela.wickman@hotmail.com
Mitt emot ICA i Gräddö

GRÄDDÖ MARINA
www.graddomarina.se
0176-409 00
MERCURY VOLVO PENTA SUZUKI

Båt & Byggnadsvård i Roslagen
Butik, kurser, fönsterrenovering
Gamla Väsbyv. 5, 76197 Norrtälje
www.bbviroslagen.se

ICA nära Gräddö Skärgårdshandel
Q STAR
Välsorterad ICA-butik
ATG
SYSTEM BOLAGET
ATG, Svenska Spel
Ombud för Posten och Systembolaget

Trevis
Måleri AB
070-403 31 03
www.trevismaleri.se

GRÄDDÖ
ELINSTALLATIONER AB
0709-556 636
www.graddoel.se

VI HAR BÅTEN FÖR DIG!
BÅTFÖRSÄLJNING GRÄDDÖ
www.graddobat.se

kajak & uteliv
0176-403 15
www.kajak-uteliv.com

SJÖRÄDDNINGS SÄLLSKAPET
070-580 81 18 Räfsnäs
www.ssrs.se/rafsnas

FOTO: KERSTIN SÖDERBERG

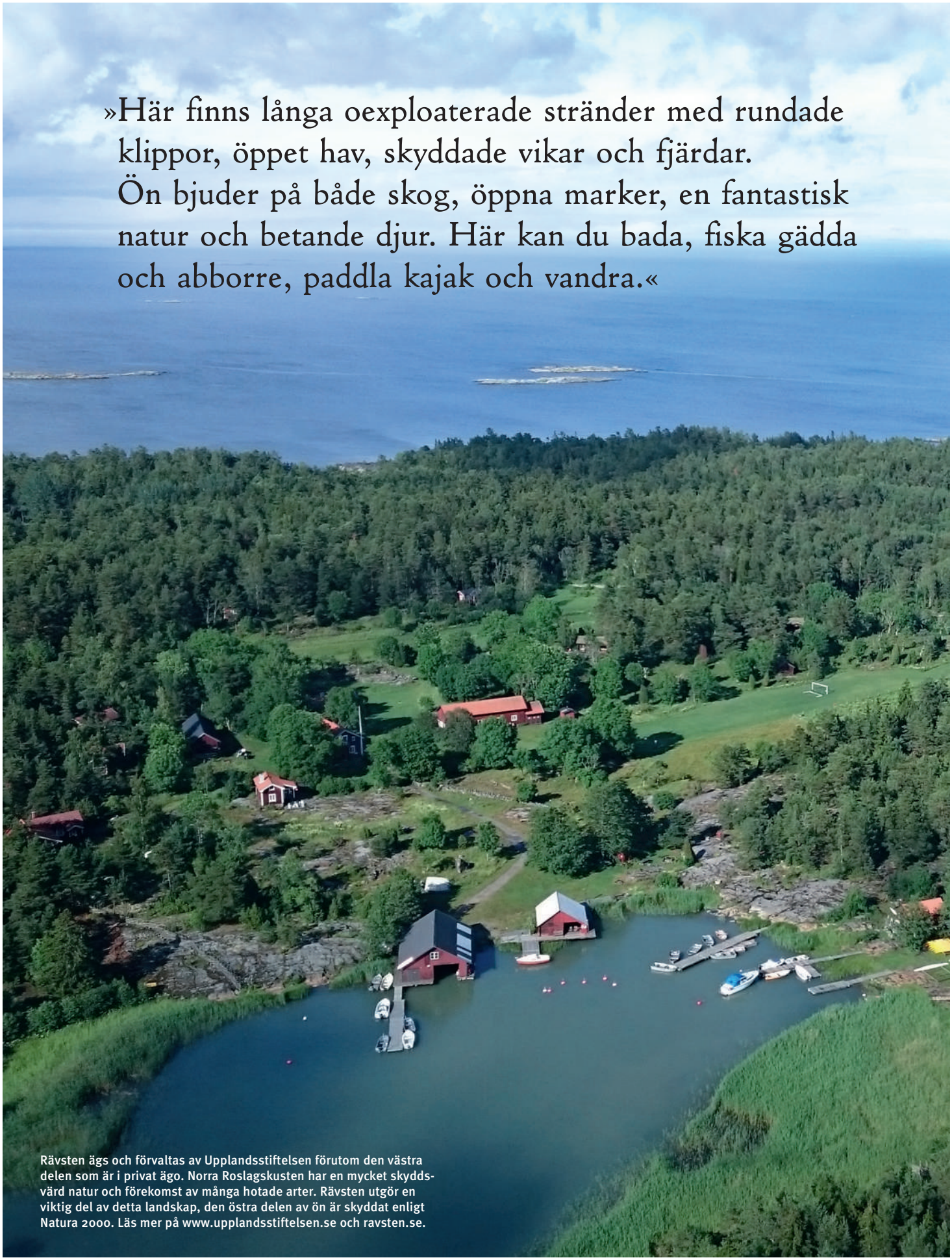

»Här finns långa oexploaterade stränder med rundade klippor, öppet hav, skyddade vikar och fjärdar. Ön bjuder på både skog, öppna marker, en fantastisk natur och betande djur. Här kan du bada, fiska gädda och abborre, paddla kajak och vandra.«

Rävsten ägs och förvaltas av Upplandsstiftelsen förutom den västra delen som är i privat ägo. Norra Roslagskusten har en mycket skyddsvärd natur och förekomst av många hotade arter. Rävsten utgör en viktig del av detta landskap, den östra delen av ön är skyddat enligt Natura 2000. Läs mer på www.upplandsstiftelsen.se och ravsten.se.

Dagen fångas på Rävsten

Omsluten av sjöbodar, vacker havsvik och urfin skärgårdsmiljö, dukar Kerstin Söderberg upp sommarfrukost på bryggan. Solen gassar från en blå himmel och jag har precis klivit iland på ön Rävsten, sydost om Gräsö i Roslagens norra skärgård. TEXT O. FOTO: Christer Bergström

Här tar för elfte året Kerstin Söderberg och Thomas Rosen som stugvärdar emot gäster på Rävstens stugby och camping. De såg en tidningsannons. Året var 2014. Upplandsstiftelsen sökte nya arrendatorer till Rävsten. Kerstin och Thomas sökte och fick uppdraget.

– Elfte året … Så tiden går … När vi tackade ja till att arrendera anläggningen såg vi möjligheten att förverkliga vår dröm; att få bo och jobba i den miljö vi så mycket älskar; skärgården. Men vi visste inte hur det skulle fungera, framtiden var ett oskrivet blad, vi skulle ha dubbla boenden, ett under vinterhalvåret på vår gård på Gräsö och så sommartid det på Rävsten. Med fyra små barn visste vi inte hur det skulle fungera, våra barn var då i åldrarna från ett till sju år. Men vi ville göra ett försök, säger Kerstin och det går inte att missta sig på hennes entusiasm för det hon och Thomas valt att jobba med.

Det första ett och halvt året som stugvärdar tog Kerstin tjänstledigt från sin anställning vid SLU Kustlaboratoriet i Öregrund. Sedan sa hon upp sig. I över tio år hade hon då varit projektledande akvatisk biolog på Fiskeriverket och sedan SLU, med ett stort intresse för fisk och kustfrågor.

Stugvärdarna Kerstin Söderberg och Thomas Rosen har arrenderat Rävsten sedan tio år.

Rotade i trakten

Thomas hade några år innan de tog sin an Rävsten startat ett eget företag med service och verkstad för båtar och motorer, förvaring av båtar, försäljning med mera. Innan jobbade han på olika skeppsvarv. Han har ett genuint båtintresse och det säger väl det mesta att han har en världsmästartitel i offshore båtracing och tre segrar i Roslagsloppet. Både Thomas och Kerstin har rott Postrodden och Gräsö runt många gånger.

Våra bakgrunder, Kerstin som lantbrukarbarn på Gräsö och jag som växt upp på ön Stora Risten här i närheten, gör att vi värdesätter Rävstens och områdets natur och kulturhistoria, säger Thomas och Kerstin fyller genast på:

– Ja, vi känner verkligen att vi passar in här, det här med att vi är uppväxta i trakten, är rotade här och har ett lokalt nätverk spelar stor roll för att vi ska kunna göra gästens vistelse så bra som möjligt. Med så många stugor, båthus, bryggor, sophantering, djurtillsyn och allt som ska göras behövs det två händiga personer som kan lösa det mesta. Thomas kör mest passbåtens transporter,

Stugorna är mysiga, modernt inredda och fullt utrustade.

men när han inte är på plats eller när det är stora grupper som ska komma, kör vi varsin båt i skytteltrafik. Det är mycket logistik, ekonomi, administration och bokningar som får skötas mellan allt det praktiska, ofta fram mot småtimmarna. Att jobba tillsammans med den man älskar på en fantastisk plats är värt mycket, utbrister hon nöjt.

Utedass och vattendunk

För att komma till Rävsten tog jag tidigare den här lördagsmorgonen först bilfärjan från Öregrund till Gräsö. Färjan är gratis, går ofta och överfarten på Gräsöleden tar bara fem, tio minuter. Sedan tar man sig en mil till Äspskärs brygga. Den ligger på Gräsös sydspets. Saknar man egen båt och inte paddlar är det passbåten som gäller för att ta sig till Rävsten.

När jag kom till Äspskär hade Thomas redan lagt till med passbåten Ramona, en gammal hederlig fiskebåt byggd i trä på Vargskär på Gräsö i slutet av 1970-talet. Det var hans far som beställde och använde fiskebåten. Båtresan mellan Äspskär och Rävsten tar cirka tio minuter. Trots att Rävsten ligger nära Öregrund är ön något av en dold pärla för många. Det finns till och med öregrundsbor som fortfarande inte tagit sig ut på ön, trots att det är så lätt ta sig hit. Skärgården är verkligen ett fantastiskt landskap för äventyr och upplevelser, Rävsten är inget undantag. Här finns långa oexploaterade stränder med rundade klippor, öppet hav, skyddade vikar och fjärdar. Ön bjuder på både skog, öppna marker, en fantastisk natur och betande djur. Här kan du bada, fiska gädda och abborre, paddla kajak och vandra den 2,4 kilometer långa naturstigen Rävspåret.

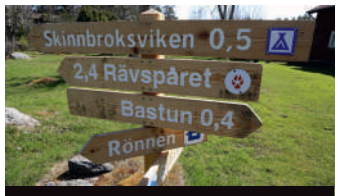

Tydliga skyltar visar riktning och avstånd.

»Upplandsstiftelsen erbjuder 103 bäddar i 18 mysiga stugor, samt camping på en tältäng. Inget av öns hus har indraget vatten och vattentoalett, så det är utedass som gäller.«

Tillgängligt för alla

Upplandsstiftelsen erbjuder 103 bäddar i 18 mysiga stugor, samt camping på en tältäng. Inget av öns hus har indraget vatten och vattentoalett, så det är utedass som gäller. Gästerna får använda vattenkranen utanför stugorna och själva bära in vatten.

Vi har många stamgäster, det finns gäster som varit här sedan femtio år tillbaka. Familjer där tre generationer delar stuga med mor- och farföräldrar, föräldrar och barn är vanligt, som två personer med hund. Många gäster kommer för att de älskar naturen och skärgården, eller för att fiska, ägna sig åt yoga, paddla, ha bokcirklar, bada badtunna, basta vedeldat och att bara vara. Många vill komma tillbaka. Man tar med sig mat och dryck så att det räcker för en vecka. Men vi kan beställa mat på ICA på Gräsö och hämta om man vill. Många gillar att grilla, säger Kerstin.

En ambition Kerstin och Thomas har som stugvärdar på Rävsten är att göra skärgården mer tillgänglig för alla. Under deras första tio år har de utvecklat anläggningen med en båt med ramp, en fiskrensningsbänk där man kan stå och sitta under tak och en tillgänglighetsanpassad brygga med räcken och bred landgång, där man kan ta sig i och ur kajak.

Nu är gäster på väg ut som ska fånga dagen. Thomas ilar iväg in i båthuset och startar Ramona. Kerstin lossar förtöjningarna och så tuffar ekipaget iväg mot Äspskär. En ny säsong väntar. Stugbyn är öppen året runt, men från maj till oktober finns duschar, kiosk och annan service.

»Nu är gäster på väg ut som ska fånga dagen. Thomas ilar iväg in i båthuset och startar Ramona. Kerstin lossar förtöjningarna och så tuffar ekipaget iväg mot Äspskär. En ny säsong väntar. Stugbyn är öppen året runt, men från maj till oktober finns duschar, kiosk och annan service.«

FOTO: JOSEFIN EKBERG

Grattis **Roine Karlsson**

Arbetarrörelsen i Norrtälje delade traditionsenligt ut sitt fina kulturpris på första Maj. I år gick det till MagasinSkärgårds fotograf Roine Karlsson. Han prisas för sina bilder på människor, djur och natur i Roslagen, en dokumenterande fotoskatt som plåtats under 50 år. Förutom ett diplom förärades han 10 000 kronor. Grattis, vi är så stolta över att få samarbeta med dig.

Boktips
guide till bruken

Bok om vallonbruken

Journalist och fotograf Christer Bergström har kommit ut med en ny bok, På safari i vallonbruken. Han tar oss till romantiska 1600- och 1700-tals samhällen med herrgårdar, masugnar, smedjor, engelska parker, brukskyrkor och gruvhål från brukens glanstider, runtom längs roslagskusten och i norra Uppland. Han berättar om ett framgångsrikt kapitel i vår historia med vallo-ner som kom med sin yrkeskunskap och bidrog till att bruksindustrin blomstrade. Men boken tar även upp vad bruksorterna har att erbjuda besökare idag. Boken är lättläst och rikt illustrerad med många fotografier.

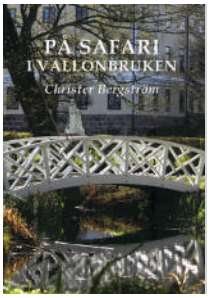

TITEL: På safari i vallonbruken
FÖRFATTARE OCH FOTO: Christer Bergström
ANTAL SIDOR: 188
BESTÄLL: christer.bergstrom76198@gmail.com
ISBN: 978-91-633-5971-2

Fruktträd Bärbuskar
Perenner Rosor
Klängväxter Buskar

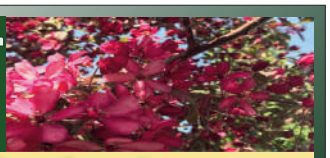

Eds Trädgård
Handelsträdgården i Östhammar

Trädgårdsrådgivning
Boka gärna hembesök!
073 64 65 925
Öppet: mån-fred 10-18
lörd 10-15 sönd: stängt

Faster Märtas Kafé
Forsmarks bruk
ÖPPET
24 juni - 11 augusti
mån-fre kl 11-16
lör-sön kl 11-14

Kaffe, smörgåsar,
bakverk och glass
Presenter och kuriosa

Välkommen!
073-352 13 33

Forsmarks Wärdshus

I detta vackra 1700-talsbruk ligger Wärdshuset med stor uteservering mot Bruksdammen.

Wärdshuset är öppet för mat, fika och catering. En underbar miljö för bröllop och fest med övernattning i brukets herrgårdsflyglar intill bruksdammen.

Tel 0173-501 00
www.forsmarkswardshus.se

Välkommen till grannstäderna Östhammar och Öregrund

Östhammar bildades redan 1368. På grund av landhöjningen flyttades staden 1491 till Öregrund. Och 1539 fick Östhammar tillbaka sina stadsprivlegier. Båda städerna har varit blomstrande bad- och kurorter. I Östhammar finns Societetshuset Källör som idag används som bygdegård och för olika evenemang. I närheten ligger det nya fina Sjötorget med lekpark, utegym, skateramp, träskulpturer, beachvolleyplan samt butiker och krogar i röda nybyggda »sjöbodar«. Lars Molins film Badjävlar spelades in i Öregrund och Östhammar och trakterna omkring. Du kan promenera i filmens spår och bli guidad via en app på inspelningsplatserna. Östhammar är känt för sina årliga veteranbilsträffar »Kul på hjul« samt Festival Östhammar.

Öregrund ligger två mil nordost om Östhammar. Öregrund är en av landets bäst bevarade trästäder med mycket atmosfär och snickarglädje. Öregrund är den enda staden på ostkusten där man kan se solen gå ner i havets horisont. Den lilla staden var förr en viktig sjöfartskonkurrent till Stockholm. Här skeppades järnet från vallonbruken ut och kallades för »Oregrund Iron«. I slutet av 1800-talet blomstrade dess badortsepok, det firas varje år med Badortdagarna. Då blir det hattparad, tidstypisk klädsel, badortsdopp, mässingsorkester och annat roligt. Andra festligheter är Båtveckan med Roslagsloppet, Öregrundsmåndagarna och Tennisveckan. Vid infarten till Öregrund ligger Tallparken med tennisbanor, promenadstigar, utsiktsbänkar, sandstrand och klippbad.

ÖRSKÄRS FYR
Vi har ledigt boende!
boka@orskarsfyr.se
www.orskarsfyr.se

SKÄRGÅRDSCATERING
Jenny 073 971 51 12
www.skargardscatering.se

Sundsvedens
mitt i skärgården
Turistanläggning
Stugor med sjöutsikt * båtuthyrning
båttaxi * konferenser * 0173-702 40
www.sundsvedenturist.se

EDBLAD
Strandgatan 2, Öregrund
0176-20 87 97
www.edblad.com

myBLISS
Ekologiska barnkläder i egen design
www.mybliss.se

Adas
kafé & bageri
Norra Tullportsgat. 6 Östhammar
0173-129 99 www.adaskafe.se

MW
FORMLYCKA
INREDNING • PRESENT
Långgatan 37, Öregrund
073-352 13 33, formlycka.se

Sjökrogen Östhammar
0173-730 770
www.sjokrogenosthammar.com

ROSLAGENS GOLV
Nordsjö Idé&Design
Roslagens Golv
Fabriksvägen 13, Östhammar
Tel: 0173-212 35
www.nordsjoidedesign.se

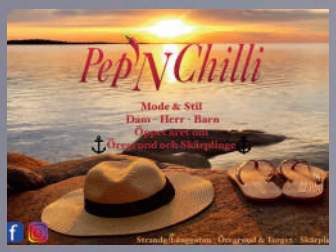

restaurang
NORRSKEDIKA HOTELL
bar & café
0173-150 55
www.norrskedikahotell.se

GRÅSÖ KANOTCENTRAL
070-446 42 95
www.grasokanot.se

Illustrationen är hämtad
från Nyköping, där pilarna
till och med växer ute i vattnet.

Där borta vid pilen …

… har jag lagt min far – sjöng Magnus Uggla i sin tolkning av Olle Ljungströms låt i tv-programmet Så mycket bättre. Musikgruppen Weeping Willows har hämtat sitt namn från tårpilen. Men för de flesta är pilen kanske mest känt för som material till korgflätning.

text o illustration: Misse Ljungström

Att naturen har stor betydelse i den svenska folksjälen vittnar alla berg, stenar, skogar och sjöar vi har i våra efternamn om. Vi har inte så många bagare, smeder, timmermän och andra yrken i våra namn som i övriga Europa, men sammansättningar med träd är det gott om i Norden. Pilen har precis som andra svenska träd, satt sitt avtryck i våra familjer; Pihl, Pilblad, Pihlgren, Pihlkvist, Pilroht, Pihlskog, Pilstam …

Pilen har sitt ursprung i Asien och hör till videsläktet som mest består av buskar, men även träd som pil och sälg och omfattar omkring 400 arter, varav knappt 40 i Sverige. Sälgen kom till Sverige för över 4 000 år sedan och hör till våra tidigaste invandrare. Pilen kom senare. Pilens ved är lätt, mjuk och böjlig och lämpar sig väl för korgflätning. Den har använts av människan sedan urminnes tider och togs till Sverige under medeltiden för att odlas och användas till tunnband. Sedan dess har den förvildats och ses ofta vid sjöar och vattendrag, där den lätt rotar sig. Den vanligaste pilen är Knäckepil, *Salix Fragilis*, som fått sitt namn på grund av att grenarna ofta knäcks. Vitpil, *Salix alba*, som bland annat använts till inhägnader och vars blad lyser vita på undersidan samt korsningen mellan dessa två: *Salix rubens*, som ofta användes till de karaktäristiska skånska »pilevallarna«. Dessa var som murar av träd som bröt av det platta landskapet och skyddade mot väder och vind, men i och med att de hamlades också gav ved och bränsle.

Under 1700- och 1800-talen utvecklades parker och trädgårdar i landet och den pil vi kallar tårpil eller gråtpil, *Salix babylonica*, importerades från Kina och planterades utmed åar och i parker i städerna. Ofta är det just tårpilen med sina vackert hängande grenar som blivit sinnebilden för den svenska pilen och den som för tankarna till pilen i musiken och litteraturen. Några exempel som många känner till är den sorgsna musikgruppen Weeping Willows (gråtande pilar) känslosamma låtar och »Där borta vid pilen har jag lagt min far« – Magnus Ugglas vemodiga tolkning av Olle Ljungströms »Jag och min far«. I Patrik Svenssons bok Ålevangeliet är ett lyckligt barndomsminne »ett stort pilträd med sina krokiga grenar och långsmala blad hängande som ett draperi över ån«, där Patrik ska fiska ål med sin far. I lyriken framgår ofta kärleken till träden och Tomas Tranströmers dikter om träd omfattar säkert även den vackra gråtande tårpilen. Ungdomar kan säkert erinra sig hur Harry Potter möter Hogwarts piskande pilträd, trädet som piskar alla som rör det ordentligt.

Weeping Willows

FOTO: PRESSBILD

Pilen älskar fuktiga platser men skyr salt och bräckt vatten. I Stockholm blir det särskilt tydligt om man vandrar utmed stadens kajer. I Mälaren ses stränderna gröna och prunkande ända ner i vattenbrynet och pilen droppar sina grenar ner i vattnet medan det vid Saltsjöns stränder är tydligt att pilarna aktar sig noga att komma för nära vattnet. Kanske kan de med tiden anpassa sig till Östersjöns bräckta vatten och lära sig att uppskatta att vara i skärgården – precis som vi!

KURIOSA: Pilblad användes redan på 500-talet f Kr mot smärtor och feber. Medicinen utvecklades senare och är nu känd som magnecyl, aspirin och acetylsalicylsyra.

»Ofta är det just tårpilen med sina vackert hängande grenar som blivit sinnebilden för den svenska pilen och den som för tankarna till pilen i musiken och litteraturen.«

FAKTA:

Skärgårdsradion är ett litet oberoende radioföretag som idag ägs till 100% av Martin Loogna. Du kan lyssna på Skärgårdsradion lokalt på FM 90,2 (Stockholm) eller FM 107,8 (Roslagen) eller via DAB, digitalradio (i landets fem största städer) eller på hemsidan skärgårdsradion.se eller ilikeradio.se.

Radiointervjuer ute till havs

Martin Loogna har alltid gillat radio och rattade in Radio Luxemburg redan som ung grabb. Ett annat intresse är skärgården och båtliv. Han förenade två passioner och vips var Skärgårdsradion född. TEXT: Josefin Ekberg FOTO: Roine Karlsson

Granne med tjusiga Grand Hotel Saltsjöbaden har Skärgårdsradion sin studio. I ett hus med panoramafönster som vetter mot sjön. På ett halvt stenkasts avstånd ligger reportagebåten »Skumpa fem«, en Arronet 18 som snabbt tar oss ut till en vrakplats idag. Dagligen sänds ett inslag som kallas »Vrakprat« på Skärgårdsradions kanal. Med oss ombord finns också praktikant Malena Danielsson som utbildar sig till podcastproducent.

Solen skiner från en klarblå himmel och det är lätt att avundas Martin Loogna som i mitt tycke har världens roligaste jobb. Jag jobbade själv med närradio ett tag. Kan också tycka att radio är en suveränt informationskanal där det är lättare att lyssna och höra vad folk säger, än TV till exempel där bilderna distraherar, radio brädar till och med tidningar då nyanser i tonfall kommer fram tydligare än i skrift. Även dialekter och personlighet.

Reportagebåten Skumpan 5 tar oss snabbt ut till vrakplatsen.

Många frågetecken

Nåväl, när vi kommer fram till dykplatsen tar Loogna snabbt fram sin mikrofon försedd med en ullig, gullig muff mot blåsten som är kopplad till hans mobiltelefon. Så smidigt det verkar med dagens teknik. Vi lägger till och kliver upp på dykarnas pråm, där även polisen är på plats för att öva dykning.

Dykaren och marinarkeolog Jim Hansson blir den förste att svara på Martins vetgiriga frågor.

– Vad härligt att vara här, inleder han med och smäller av ett av sina många kuttrande skratt.

Minst lika glad tycks Jim vara som får dela med sig att sin passion och sitt intresse. Osmundvraket är från mitten av 1500-talet och har en massa tunnor med så kallat »osmundjärn« i lasten, därav namnet. En del av dem ska bärjas och visas på museet VRAK på Djurgården. Vraket ligger med sin tio meter höga mast ståendes rakt upp. Anmärkningsvärt efter ett halvt millenium. Ingen vet varför skeppet sjönk, vart det var på väg eller vad det hette. Man forskar på det. Förutom alla tunnor med järn har dykarna hittat smör, torkad fisk, renhorn och pottor.

Med en slags jätteslang sugs slamfyllt vatten upp med lösa partiklar. Materialet analyseras. En benbit från ett däggdjur dyker upp, kanske från en människa säger

Granne med Grand Hotel Saltsjöbaden har Martin Loogna sin radiostudio.

landarkeolog Johan Runer och visar den lilla biten. Reportaget från Osmundvraket bandades och blev ett 27 minuter långt inslag som efter sändning går att lyssna på närsomhelst via podcast.

Reportage till sjöss

Vi återvänder till studion i Saltsjöbaden för att göra vår egen intervju i lugn och ro.

– I 35 år har jag hållit på med radio, berättar Loogna.

Tidigare på bland annat Mix Megapol med kompisen och kollegan Jesse Wallin. 2007 kom radarparet på idén att starta egen radiokanal. En lokalradio för alla som gillar skärgård. Med mycket intervjuer, reportage och underhållning. Alltid ur ett skärgårdsperspektiv. Varje timme levererar SMHI kustvädret. Och av TV4 köper man in nyheter. I tablån står också Veckans sportsnackis, ankringstips av radioprofilen Rolf Arsenius, kocken Anders Levén lagar skärgårdsmat och intervjuer med aktuell artist. Varvat med musik. Alltid och bara svenskt.

– Fyrinslag har vi numera också, lägger Martin till.

Är det något du är extra stolt över?

– Ja, det måste nog vara Vrakprat, svarar han.

Har du någon drömperson du skulle vilja intervjua?

– Ja, kungen vore kul, svarar han och berättar att kronprinsessan Victoria och prins Carl Philip har han redan bockat av bland landets kungligheter.

Seglingar över Atlanten

Bland alla radioinslag är kanske seglingarna över Atlanten de mest spektakulära. Två gånger har Skärgårdsradion seglat från Kanarieöarna till Västindien. Besättningen bestod av tio man och båda gångerna valdes den lyssnare med bäst motivering ut att följa med på tre veckors segling. Risk för sjösjuka fick man räkna med.

– Vi fick in tusentals intresseanmälningar. Ena året hade vi en sjöofficer med och andra året en fotograf, berättar Loogna.

Nästa gång vill han att seglingen ska ske omvänt från Västindien till Kanarieöarna.

Hur var livet ombord?

– Det var mycket hav. Vi såg valar och delfiner. Och läste mycket böcker, fiskade. Ibland hoppade flygfiskar på oss, då fick vi ta på oss hjälmar, beskriver han.

Skärgårdsradion verkar oftare vara ute på fältet (läs: havet) än hemma i studion. Loogna kan berätta många dråpliga historier från regattan Gotland Runt.

– Vi har väl seglat den tio-femton gånger. En gång slog blixten ner i masten och all elektronik slogs ut. Jag gjorde en inslag om det precis efter, berättar han.

En annan gång girade de försent och gick på Almagrundet. Då skyndade sig Loogna att hämta mikrofonen för att dokumentera allt medan det skedde. Vad nervkittlande för lyssnarna.

Vad gör du när du är ledig? Lyssnar på radio?

– Ha, ha. Ja, hos oss står radion alltid på. Annars är mina intressen båt och segling, pyssla i trädgården och titta på stjärnor. Jag är amatörastronom, avslöjar han.

»En lokalradio för alla som gillar skärgård. Med mycket intervjuer, reportage och underhållning. Alltid ur ett skärgårdsperspektiv. I tablån står också veckans sportsnackis, ankringstips av radioprofilen Rolf Arsenius, kocken Anders Levén lagar skärgårdsmat och intervjuer med aktuell artist. Varvat med musik. Alltid och bara svenskt.«

FOTO: ROINE KARLSSON

Sommarens **roddtävlingar**

Save the dates. Lördag den 15 juni går Postrodden av stapeln för 50:nde året. I år från Grisslehamn till Eckerö. Fler roddtävlingar att hålla koll på i sommar är Gräsö Runt helgen 28–29 juni, Svinrodden på Svartsö lördag 20 juli, Lotsrodden på Husarö lördagen därpå och Strömmingsrodden i Vaxholm lördag 17 augusti.

Visste du att … »knyla« är ett gammalt skärgårdsord för »fruntimmer«?

FOTO: PORSLINSTEATERN

Sommarteater i Gustavsberg

Efter fjolårets succé med uppsättningen Utvandrarna är Porslinsteatern tillbaka med en fartfylld komedi och pampig livemusik. Många skratt utlovas. Pjäsen heter Två Herrars Tjänare, en klassiker av Carlo Goldoni i en version av Klas Abrahamsson och spelas i sommar 18 juni–28 juli. Kvällstid från klockan 18.30 och några matinéer klockan 13. De bärande rollerna spelas av Emil Roos Lindberg, Sanna Ekman, Lasse Karlsson och Kristina Lindgren. En utescen byggs upp Odelbergsparken i Gustavsbergs hamn. Biljetter bokas på www.porslinsteatern.com.

FOTO: VALERY VASILEVSKIY

Segelfartygsfest i Mariehamn

Under fyra dagar i juli, från den 24 till den 27, är Mariehamn på Åland värd för den internationella havskappseglingen The Tall Ships Races. Ett 60-tal fartyg med tusentals besättningsmän förtöjer i Västra hamnen. Evenemanget sätter prägel på hela staden. I parkerna ovanför hamnen ordnas underhållning på olika scener från morgon till kväll. Det blir både sjömansvisor och tuffare tongångar. Ett lekområde för barnen byggs upp. All underhållning är gratis. I Esplanaden – allén som går mellan den västra och den östra hamnen i Mariehamn – byggs en marknadsgata upp. Här säljs mat och dryck men även annat som loppisvaror och hantverk. Torsdagen den 25 juli är vikt för den traditionella paraden för besättningarna. Den 27 juli går startskottet för nästa tävlingssträcka. Målet är då Stettin i Polen.

Udda gåspar

Vid fågelskäret Morgongåvan i Österns på Rådmansö har ett udda måspar etablerat sig. Någon avkomma lär de aldrig få, då den ena är en grågås och den andre kanadagås. Men kärleken tycks hålla i sig ändå. De har återkommit hit i ett par år.

FOTO: ROINE KARLSSON

Välkommen till Hållnäs och Lövstabruk

Hållnäs är en halvö vid norra Upplands kust, nio mil norr om Uppsala och fem mil söder om Gävle. Kommer man norrifrån är Skärplinge inkörsporten och söderifrån Lövstabruk. Hållnäshalvön är 235 kvadratkilometer stor och har fem mil kust. Längst i norr ligger Björns fyr och österut Rödhälls naturreservat. På den nordvästra kusten ligger naturreservatet Kapplasse med märkliga stenformationer. Bland Hållnäskustens många hamnar och fiskelägen märks främst Fagerviken, Sikhjälma, Fågelsundet, Klungsten, Gudinge, Ängskär och Skaten. Från bronsåldern finns ett fåtal stensättningar. Från järnåldern finns 20 gravfält. Två runstenar har upptäckts. I byn Kärven hittades 1954 den medeltida Kärvenskatten.

Lövstabruk är ett internationellt känt vallonbruk. En gång i tiden landets största järnbruk som ägdes av ätten de Geer i 13 generationer. På platsen har funnits hyttor sedan urminnes tider. Första gången namnet Lövstabruk nämns är 1578. Här ligger bland annat Leufsta Herrgård från 1700-talet med sin vackra park. I kyrkan står en berömd orgel - Cahmanorgeln. Lövstabruk är idag byggnadsminne.

SVENNES DÄCKSERVICE
MÅN-FRE 07.00-17.00 LÖR 09.00-13.00
Hållnäs Tel. 0294-220 37

Butik & Ateljéer i Hantverkets Hus

Öppet 22/6-18/8 kl 11-17
www.hantverketshus.se

Lövstabruks Värdshus & Brukshotell
010-101 50 60
www.vardshuset.com

Skärplinge Maskin AB
Husqvarna - Stiga - Evinrude
Ryds - Ockelbo 0294-221 51

GRIGGEBO BERGTÄKT
Skärplinge Grus AB
070-312 31 32

HÅLLNÄS MUSIKFEST
VERSTUBERGET, EDVALLA
LÖR 3 AUG
LIVEMUSIK
SERVERING
FÖR ALLA ÅLDRAR!
www.hallnas.info

SKÄRPLINGE Rör AB
TEL. 0294-100 77
Salbergavägen 14, 819 30 SKÄRPLINGE
www.skarplingeror.se

PLATSER,
SMAKER &
UPPLEVELSER!
hallnas.info
PÅ TUR I
10/8 HÅLLNÄS

FAKTA:

s/s Norrtelje byggdes år 1900 av Norrtelje Nya Ångfartygs AB. Under mer än 60 år trafikerade hon vattnen från Stockholm till Öregrund, mellan 1951–1961 gick hon över Ålands hav till Mariehamn. 1962 hade hon gjort sin sista resa och riskerade skrotning. Sedan 1968 ligger hon som restaurangfartyg i Norrtälje hamn. Krögarverksamheten arrenderas ut. Sedan 20 år är hon K-märkt. Ångfartyget ägs av stiftelsen s/s Norrtelje och en vänförening finns som stöd. Nu pågår insamlingen LängeLeveSSNorrtelje på swishkonto 123–548 12 39 eller bg 5229-2968. Medel tas tacksamt emot. Man kan också bli medlem. Läs mer på ssnorrtelje.se.

Älskat ångfartyg räddat igen

Det är en osannolik solskenshistoria hur ångfartyget Norrtelje hamnade i Norrtälje hamn 1968. Stationerad som restaurangbåt och stadens ansikte utåt. Nu efter månader på varv är hon tillbaka igen med nya bottenplåtar. TEXT: Josefin Ekberg FOTO: Roine Karlsson

Tänk vad envishet, passion och drömmar kan åstadkomma. Hela historien om hur s/s Norrtelje räddades finns att läsa utförligt i boken »s/s Norrtelje – 50 år vid stadens kaj« som utkom 2018. En som tidigt var pådrivande till att få Norrtelje till staden Norrtälje, var guldsmeden Lennart Hasselfeldt. Han skriver i boken hur »Räddningsaktionen för s/s Norrtelje« startades. Gruppen bestod av ett trettiotal »båtvänner« från Roslagen.

Bakgrunden i snabba drag var att s/s Norrtelje riskerade att skrotas 1962, men blev efter några turer slutligen uppköpt av resebyråföretaget Nyman & Schultz som rustade henne för nästan en miljon. Hädanefter användes fartyget som terminal åt dess sightseeingbåtar i Stockholm nedanför slottet. Några år senare gick ägaren i konkurs och Norrtälje stad fick erbjudandet att köpa henne för 225 000 kronor. Samma summa hon byggdes för 67 år tidigare.

Kulturnämnden insåg att budgeten inte räckte till att köpa in henne. Det beslutades att bilda en arbetsgrupp och starta en insamling istället. Ett gåvoandelsbrev såldes för 100 kronor styck. Konstverk, nyckelringar och rockslagsnålar skänktes till stöd. Det tillverkades grammofonskivor. Ett lotteri inbringade 25 000 kronor. Pertil Perrolf uppmanade radiolyssnare att skänka en krona var i sitt program »Skivor till kaffet«, som sändes från ett kafé i Norrtälje. Sedan kom en postanvisning på en krona från någon som bodde i en liten by utanför Östersund. Det arrangerades shower i Roslagsskolans aula. Med bland andra Anita och Televinken samt flera etablerade artister som ställde upp och underhöll gratis.

Samtidigt pågick insensiva debatter i lokaltidningen om huruvida det var värt att köpa fartyget eller inte. Någon ansåg att ångbåten skulle kosta för mycket både i inköp och att ta hand om, och ville skicka henne till Skansen. De som var för inköpet propagerade för båtens turistvärde och som PR för staden.

Prutade mer än hälften

När så dagen var kommen att göra upp med säljaren summerades tillgångarna på kontot som landade på 100 000 kronor och 50 öre. Det fanns ingen annan köpare som tur var. Och skulle s/s Norrtelje skrotas fick man bara in 55 000 kronor i skrotpremie, så nu började prutandet. Först till 200 000 sedan 175 000 och slutli-

Ångmaskinen är inte i bruk längre.

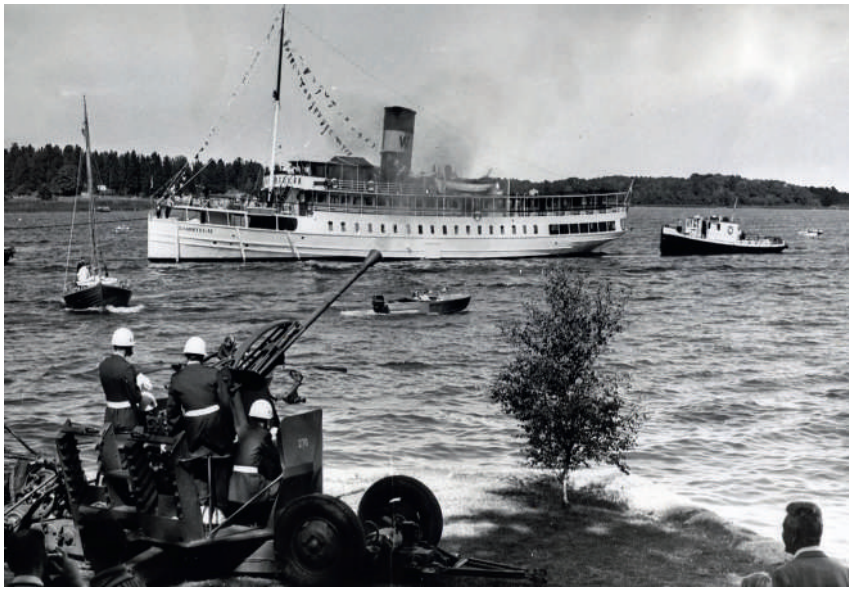

gen ner till 150 000. Nu fattades ju »bara« 50 000 kronor. Men vid det här laget var räddningsaktionens medlemmar så tröttkörda av alla projekt och nära att ge upp, då erbjöd man de medel som fanns och sa helt frankt »take it or leave it«. Efter ett telefonsamtal och vad som kändes som evighets väntan kom säljarens representant tillbaka och svarade »OK, vi kan göra affär«. Vilken lättnad för alla som kämpat. Papperen skrevs på. Första målet avklarat.

Sedan kom nästa problem att ta tag i. Hur skulle hon transporteras till Norrtälje. Hon kunde ju inte gå för egen maskin på grund av en sedan länge uttjänt ångpanna. Då ställde bröderna Tore och Nisse Jonasson från Väddö upp med bogserbåtarna Ran och Sandra. Saken var biff. Nästa bekymmer att lösa var att fixa vatten och avlopp samt erfoderliga tillstånd, för att båten skulle kunna ligga vid kaj i Norrtälje. Det löste sig. Efter det planerades för fest inför den stundande dagen då hon skulle välkomnas »hem«.

En vacker högtidlig dag

Det var en solig dag den 27 juli 1968. Skönhetsmissarna »Mälardrottningen« och »Roslagens Ros« klev ombord i Gräddö där båten låg för att snyggas till inför sista etappen. De sköna damerna spred extra glans över resan. En massa fritidsbåtar slog följe på väg in i Norrtäljeviken. LV 3 sköt kanonsalut vid Havspiren. På fördäck spelade en blåsorkester under pompa och ståt. På kajen väntade bland andra hamnchef Sven Hafelt och sjökapten Johan Kull några av de ivrigaste eldsjälarna bakom projektet. Det minglades, sjöngs och hurrades. Alla var så stolta och glada.

Sedan den dagen har hon legat där. Med både problem och glädjefulla stunder. Renoveringar har utförts ett antal gånger genom åren. Det har varit fylla och vilda raggarbråk på kajen. Ett brudpar gifte sig på båten. Kända artister som Ola Magnell, Finn Zetterholm, med flera har uppträtt ombord. Fotografen till det här reportaget har själv arbetat som bartender på båten i unga da'r. Och serverat – hör och häpna naken!. Det tycks ha gått vilt till periodvis. Tänk om aktersalongen, där det var pub på 70-talet kunde tala.

Idag har det tillkommit entusiaster som tar sig an uppgiften att se till att s/s Norrtelje får den omsorg hon behöver och att hon kan ligga kvar i Norrtälje hamn, som en prydnad för hela staden. Där hon hör hemma. Efter en nyligen omfattande renovering och stort arbete med att samla in medel från sponsorer och andra, kom hon tillbaka i april i år. Den 15 juni blir det på nytt ett stort kalas för att fira hennes återkomst. Nyrenoverad och fin.

»De sköna damerna spred extra glans över resan. LV3 sköt kanonsalut vid Havspiren.«

Nils djurbilder som läromedel

Konstnären Nils Tirén bodde i Länna söder om Norrtälje och målade bland annat ett åttiotal skolplanscher föreställande djur och fåglar, som förr gladde eleverna i klassrummen. Och idag har blivit trendiga i inredning.

TEXT: Josefin Ekberg **FOTO:** Roine Karlsson

OVANFÖR MIN SÄNG hänger en skolplansch med måsar och trutar. Ett loppisfynd. Signerad av Nils Tirén. Inte förrän nyligen har jag förstått att han bodde och verkade inte långt från där jag bor i Gräddö. Min nyfikenhet väcktes. Vem var Nils Tirén?

Lite information kan man hitta på nätet. Han var son till konstnärerna Gerda och Johan Tirén. Nils syster Kristina blev också hon konstnär och likaså sonen Kåre. Även Nils morfar hade en konstnärlig ådra och hans farbror Karl var väldigt begåvad. Ett stort konstverk av Karl Tirén har skänkts till Röda Kors-gården i Norrtälje och hänger där fortfarande. Nils barnbarn Jörgen av Rolén är också han konstnär.

Inspiration till sina verk fick Nils från många håll men kanske främst av sin fars friluftsmåleri och Bruno Liljefors djurmålningar. Nils föräldrar bodde först i Jämtland där pappa Johan växte upp, men familjen ville ner till Stockholmstrakten och köpte en liten gård i Lännatrakten, ganska nära Hysingsviks brygga varifrån det gick dagliga ångbåtar till huvudstaden och dess gallerier.

Nils Tirén for till Paris och vidareutbildade sig inom måleriets konst, vilket var vanligt på hans tid. Kanske var det där han smittades av den fruktade sjukdomen syfilis som förekom i de krestarna och även kallades »fransosen«. En kort period var det lite status att ha sjukdomen som ofta drabbade folk i finare kretsar och vittnade om ett utsvävande och roligt liv. Senare blev det mer skamfyllt och många slutade sina dagar på mentalsjukhus. Vilket också blev Nils öde. 1935 avled han endast 49 år gammal. En minnesutställning med hans verk och av hans föräldrar samt syster visades på Liljevalchs konsthall kort tid efter hans bortgång.

Ö vid Norrpada

Ingen nu levande person har träffat Nils Tirén och kan beskriva honom. Men det talades om honom av tidigare generationer. Att han var kvinnokarl, lite stökig, kunde vara på lyset och säkert påverkad av sin svåra sjukdom. Nils ägnade sig även åt jakt, var en duktig skytt och blev förbundsmästare.

Göte Österman vars farfar sålde marken till honom, minns bara Nils syster Stina.

– Jag kommer ihåg när hon stod och målade av mitt föräldrahem med sitt staffli. Brorsan har den tavlan idag, säger han.

Själv äger han ett original av Nils Tirén med kråkor och kajor och pappan som harvar med sina hästar. Tavlan köptes av Nils änka Svea, som fick det knapert när hennes make dog och sålde pö om pö av all hans konst för att klara sig ekonomiskt.

»Nils hade också en ö ute vid Norrpada i ytterskärgården, där han målade av sjöfåglar och naturen ute i det fria, på plats för att få bilderna så verklighetstrogna som möjligt.«

Dåtidens skolelever fick nöjet att betrakta konst av Nils Tirén när de skulle lära sig hur en ejder ser ut.

Vilket ledde till att Nils och Sveas barn och barnbarn inte ärvde något konstverk efter honom. Vad sorgligt.

Nils hade också en ö ute vid Norrpada i ytterskärgården, där han målade av sjöfåglar och naturen ute i det fria, på plats för att få bilderna så verklighetstrogna som möjligt. Med alla detaljer mitt framför näsan.

1927 gifte han sig med den unga Svea som då arbetade på Blidösundsbåten. Hon försökte sig på att måla lite hon med och ville gärna kallas konstnärinna. De fick tre barn Inga Kristina, Kåre och Jan. När paret träffades hade Nils redan två utomäktenskapliga barn med hushållerskan, varav han bara erkände den ena – dottern Wera. Varför är höljt i dunkel. Kanske någon osämja.

Tiréndagar i bygdegården

Nils Tiréns ateljé ägs idag av Lännagårdens ordförande Harald Schneider och används som sommarställe av sonen. Huset är varsamt vårdat med många vackra detaljer bevarade från Nils tid som lät bygga huset 1910. Med bland annat kurbitsmålningar på spegeldörrar och trappan till ett loft. Det är högt i tak och bra ljusinsläpp från norr. Tidigare hängde här en tjusig ljuskrona handsmidd i järn av en lokal smed efter Tiréns ritning, men som numera förgyller samlingslokalen Lännagården istället.

Evert Modig var en man som intresserade sig för och forskade på den Tirénska släkten. Efternamnet var den ensam om att bära. Det har arrangerats två »Tiréndagar« i Lännagården med Nils konstverk, föredrag och inbjudna släktingar. Tyvärr lever inte Modig längre och kan berätta mer.

Idag finns samlare på Nils Tiréns verk. De går att finna på auktioner och loppisar för ofta en överkomlig summa. För de som växte upp med skolplanscher i klassrummet, kan det säkert kännas nostalgiskt med bilder från tiden då det varken fanns TV, dator eller Instagram. Man kan förstå att de naturtrogna djuren och fåglarna uppskattades i undervisningen. Även yngre generationer tycks gilla planscherna som blivit trendiga i heminredningen. Nils Tiréns konst håller än.

Nils Tiréns självporträtt.

Skolplansch med sill och gråsej.

Mycket är bevarat av Nils ateljé.

»Inspiration till sina verk fick Nils från många håll men kanske främst av sin fars friluftsmåleri och Bruno Liljefors djurmålningar.«

Välkommen till Väddö!

ICA VÄDDÖ Supermarket 0176-77880

LOTSVILLAN
PAD THAI
Simpnäs hamn med utsikt över Ålands hav
Vi serverar god väl
á la carte & take away.
Öppet hela sommaren, helgöppet vår och höst.
0176-525 12
www.sirpercys.se
percys CATERING

Väddö »Här trivs man«

Väddö (Wäddö) är den norra delen av en ö i norra Roslagen (i Norrtälje kommun) och ligger cirka 10 mil norr om Stockholm.Väddö räknas tillsammans med den södra delen av ön, som går under namnet Björkö, som Sveriges till storleken sjunde största ö. I söder övergår Väddö till Barnens Ö och Björkö och i norr finns broförbindelse till Fogdö och Singö. Från Grisslehamn går färjor till och från Åland. Ön har cirka 3 000 permanentbostäder och drygt 8 000 fritidshus. Näringslivet på ön är beroende av sommarturismen. Många hantverkare arbetar som egna företagare.

Vi har över 30 års erfarenhet av belysning och el - vi hjälper dig gärna!

Välkommen till trivsamma
PAPPERSSTUGAN
med Elbelysning
Norrtäljevägen 3, Älmsta
0176-523 69
Vi är även ombud för systembolaget. Tel: 0176-500 57

Väddö Båtcenter – Din båtpartner!
Fullserviceverkstad och vinterförvaring
Säljer, köper och byter.
Nya och begagnade båtar & motorer.
@vaddobatcenter
1955
Väddö Båtcenter
Välkommen in i våran butik!
kontakt@vaddobatcenter.se | 0176-503 44 | vaddobatcenter.se

ROSLAGENS SJÖFARTSMUSEUM
Sveriges största privata sjöfartsmuseum
med rika samlingar från Roslagens sjöfart under gångna tider.
Vi driver även museifilialen Lars Matts Eriks sjöbod i Grisslehamn.
För sjöbodens öppettider se hemsidan.

ROSLAGENS SJÖFARTSMINNESFÖRENING

ÖPPETTIDER:
1 juni – 31 augusti kl. 10.00 – 16.00
Extra öppethållande för förbokade grupper.
Tipspromenad för barnen. Kaffeservering.

Telefon: 0175-502 59
E-post: info @sjofartsmuseet.se
www.sjofartsmuseet.se
Gåsviksvägen 47, Älmsta Väddö

MAT • BAR • CAFÉ
L8 I HAMNEN
0175-30535

Kom till fiskehamnen i Grisslehamn och avnjut en härlig måltid, en god kopp kaffe, en kall öl eller ett glas vin i vår unika miljö. Prova vår berömda fisksoppa, stora räksmörgåsar eller annat havsgott! Vi har även takeaway och fullständiga rättigheter.

www.l8ihamnen.se
0175-305 35
070-273 20 42
@l8ihamnen

Ladugårdsväggen med strandfynd på Lidö är kanske den mest fotograferade.

Det som slängs i sjö kommer upp på ö

Längs stränderna kan man hitta allt möjligt som flutit iland. I MagasinSkärgårds första sommarnummer från 2005, publicerades en text om en sakletarpromenad längs ön Lidös stränder. Många av strandfynden pryder idag en väl fotograferad laduvägg.

TEXT: Josefin Ekberg FOTO: Roine Karlsson

Sommar, sommar, sommar ... För mig handlar den varma årstiden om att ibland springa barfota på stränderna och leta efter ilandflutna saker. När familjen har fullt sjå med att knyta fast båten, är jag redan på upptäcksfärd. Jag känner mig som Pippi Långstrump på sakletaruppdrag. Det är lätt att fynda. Gratis. Längs stränderna ligger saker och bara skräpar till ingen nytta. Den här dagen hinner jag inte långt innan jag springer på en hel eka som flutit iland. Utan åror dock.

Nästa strandfynd är ett rött öskar. Av plast. En riktig »braåha«-grej på sjön. Bland vass, tång och snäckor ligger en seglarsko. Storlek 42 och till vänster fot. En äkta Timberlakedojja. Vad kostade inte den i butiken? Det känns som rena julafton mitt i sommaren. Jag plockar upp skon och hoppas att finna makan på ett annat ställe.

Flaskpost och en förlorad docka hittas bland vass och tång.

Sedan upptäcker jag en tysk flagga med flaggstång och allt. Den kan jag pryda ekan med, tänker jag förnöjsamt. Nu börjar jag få händerna fulla och ångrar att jag inte tog med något att bära i. Just som jag tänkt tanken snubblar jag över en grön systemkasse. Som faktiskt är hel. Jag skuttar glatt vidare och försöker undvika vassa glasbitar som sticker upp mellan stenarna. Allt som flyter iland är inte roliga fynd. Som en rostig sardinburk till exempel. Äcklig. Jag hittar också ölburkar, bryggdelar, tampar, plastdunkar, frigolitbitar, badtermometer och petflaskor.

Flaskpost = snigelpost

Jag tittar extra noga på flaskorna för att se om det finns någon post. Idag verkar vara min turdag. Jag hittar hela fyra flaskpost. Det äldsta brevet är nästan ett decennium gammalt. När jag försiktigt pillar ut pappret ur den illaluktande whiskeyflaskan ramlar brevet söder i bitar. Men det går ändå att tyda avsändaren. Jenny Gustafsson, en femtonårig tjej från Upplands Väsby. Idag en vuxen kvinna. Ödet fick flaskan att flyta iland på denna strand och just jag hittade den efter så lång tid. Kanske är det meningen att vi ska bli vänner? Jag börjar fantisera om vem hon är och vad hon gör idag.

Plötsligt ser jag något i vassen som liknar ett babylik. De vita ögonen stir-

»När jag försiktigt pillar ut pappret ur den illaluktande whiskeyflaskan ramlar brevet söder i bitar.«

rar tomt på mig. Den nakna kroppen ser något skamfilad ut. En gammal docka utan armar och ben. Förhoppningsvis har den levt sina sista dagar i något barns kärleksfulla omvårdnad. Nu är det visst ingen som bryr sig om den längre. Jag undrar vad hon kan ha hetat och döper henne till Julia, mitt andranamn och bestämmer mig för att ge henne en värdig begravning i sanden. Och sticker ner ett vasstrå som högtidligt vajar för vinden.

En sorgsen känsla kommer plötsligt över mig denna soliga sommardag. Hur kan folk slänga så mycket saker i sjön? Varför tar ingen hand om det? Det som nyss var roliga strandfynd är nu tydliga bevis på dagens »slitåsläng«-samhälle. På väg tillbaka till båten ser jag ytterligare spår som inte hör hemma på en vacker strand. Här ligger en trasig parasollfot, en gammal stövel, en av vägverkets reflexstolpar (hur i all sin da'r har den hittat hit?) och tryckimpregnerat virke huller om buller. Bland glimrande stenar, doftande tång, och vackra snäckskal. Suck!

Vad som slängs i sjö, kan komma upp som konstinstallation på Lidö.

Håll Sverige Rent

Före detta riksdagsledamoten Sören Norrby var med och startade kampanjen »Håll Sverige Rent« på 70-talet. Som politiker var han särskilt engagerad i naturvårdsfrågor och skärgård. I en intervju med MagasinSkärgård år 2005 berättade han att det har blivit renare sedan dess. Själv brukar han städa några öar regelbundet berättade han och har sett mycket konstigt längs stränderna.

– Ett dött får är det mest makabra, avslöjade Sören.

Ibland har han hittat hela soppåsar med avfall. Den vanligt förekommande frigoliten kallar han »nutidens gissel«. Den blåser omkring och slås sönder i småbitar. Det tar årtionden eller mer för solljuset att bryta ned, liksom för olika plastmaterial. Han oroas över alla bildäck som flyter iland. Gummit är gjort av miljöfarlig restolja. När det avdunstas andas vi in gifterna. Däcken finns kvar väldigt länge i naturen.

– Glas är besvärligt. Det påverkas inte av något. Det har oändligt lång nedbrytningstid. Krossat glas är oerhört besvärande, betonade han.

Nylontampar har också lång livslängd. De skavs sönder eller bryts ner av solljuset så småningom. Är det av dålig kvalité bryts de ner fortare till mindre bitar. Papper däremot förmultnar snabbt men det är snuskigt att hitta begagnat toalettpapper och liknande i naturen. Sören tipsade om att ta med en spade och en hundbajspåse. Ölburkar har ofta lötts med tenn och bly som är giftigt för miljön. Plåten rostar bort av salt och fukt. Men det tar tid. Ett test har visat att burkar som inte är tillknycklade inte rostar på många år.

– Det är inte nedbrytningstiden som är avgörande, utan det felaktiga nedskräpningsbeteendet, poängterade Sören.

Han är inte nöjd förrän allt skräp är borta. På sin höjd kan han acceptera drivved som nötts till blivande konstverk.

»En sorgsen känsla kommer plötsligt över mig denna soliga sommardag. Hur kan folk slänga så mycket saker i sjön?«

Läs om Håll Sverige Rent på www.hsr.se.

Viner från Toscanska vingårdar

Från hjärtat av Toscana ett vin som berättar historien.

CHIANTI CLASSICO D.O.C.G.
CASALINO 75 cl 13 % vol.
Nr 74302. Pris 189:-

Alla våra viner finns till leverans hos Systembolagets butiker i Stockholms län.

GustaVino AB
www.gustavino.se

ÅLANDS FOTOGRAFISKA MUSEUM

ÖPPET:
1 juni – 31 augusti kl 11–18
September helger kl 11-16
eller enligt överenskommelse
Årets utställning:
Fartyg

BASTÖVÄGEN 7 PÅLSBÖLE TEL +358 4570595967

Växplats Nybyn

Ekologisk handelsträdgård
med café, butik och utställningar

www.vaxplatsnybyn.com - följ oss på Facebook
Nybybackens väg 33, 762 92 Rimbo

Var kissar man på båten?

Båtägare som kissar i havet bidrar till en övergödning av giftiga alger i vår skärgård. Köp Guldkannan och vattna allt du vill ska växa när du kommit iland.

Vad är guldvatten?
Odla med guldvatten i din trädgård för att ge jord och växter all den näring de behöver. Guldkannan är en miljö- och designprisad produkt för ekologiskt kretslopp i vardagen. Svensk idé, form och produktion.

guldkannan.se

Redo för RENOVERING?

Vi har produkterna och kunskapen som gör jobbet enklare!

Tjänster
*Fasadhjälpen
*Stilhjälpen
*Mattläggning
*Golvslipning
*Badrumsrenovering

Butik
*Tapeter
*Färg
*Golv
*Kakel/klinker
*Inredning

NORDSJÖ IDÉ & DESIGN
GÖR DET PROFFSIGT!
KUNSKAP & INSPIRATION

Fabriksvägen 13, Östhammar
Öppettider: Vard 7–18, lör 9–14
www.roslagensgolv.se

ROSLAGENS GOLV

Nordsjö Idé&Design

Trevis
Måleri AB

Din partner för ett lyckat måleriresultat önskar en trevlig sommar

Trevis Måleri AB
070-403 31 03
info@trevismaleri.se

Medlem i bransch- och arbetsgivarorganisationen Måleriföretagen i Sverige och därmed är vi anslutna till Nöjd-Kund-garanti och kollektivavtal.

MÅLERIFÖRETAGEN I SVERIGE
Mästare Godkänd av Sveriges Hantverksråd
NÖJD-KUND-GARANTI Garanti MÅLERIFÖRETAGEN

FOTO: ROINE KARLSSON

Turer till **Söderarm och Tjärven**

I sommar finns chans att ta sig ut på dagsutflykt till Söderarms skärgård med nya Havsbandslinjen, som utgår från Räfsnäs på Rådmansö. Båtturerna trafikerar öarna Fejan–Söderarm–Lill Högskär veckorna 27–32 ons- och torsdagar. Bokning sker på info@soderarm.com eller info@roslagsevent.se. Det arrangeras även resor ut till den säregna fyrön Tjärven mitt i Ålands hav, med RIB-båt från Norrtälje. Den 15 juni, 12 juli, 19 augusti. Läs mer på soderarm.com.

Vandring runt Östersjön

Organisationen Save the Baltic Sea har startat en cirka 6 000 kilometer lång vandring runt Östersjön för att lyfta frågan att rädda vårt gemensamma hav mot föroreningar. Vandringen startade 11 mars i Litauen kommer att pågå i nio månader. Åtta länder besöks med olika stopp och event. Den 18 juni beräknas vandrarna nå Norrtälje och den 19:nde blir det underhållning och panelsamtal i Societetsparken. Sedan fortsätter vandringen norrut till Älmsta och Grisslehamn under midsommarhelgen och den 23:dje till Öregrund, för vidare vandring längs kusterna mot Finland och Estland för att avslutas i Lettland. Läs mer på savebaltic.eu och Facebook.com.

FOTO: SAVE THE BALTIC SEA

NORRTÄLJE
BRÄNNERI
PREMIUM SPIRITS OF ROSLAGEN

SOMMARÖPPET PÅ NORRTÄLJE BRÄNNERI

ONSDAG – LÖRDAG
10 juli – 10 augusti 2024

Guidade bränneriturer. Sommarcafé i äppellunden & på vår inglasade höloge.

www.norrtaljebranneri.se

Välkommen!

FAKTA:

1882 anlades fyrplatsen Kapellskär, med en »veklampa« där bränsle får en veke att brinna. Inte förrän 1986 fick fyren elektriskt ljus.

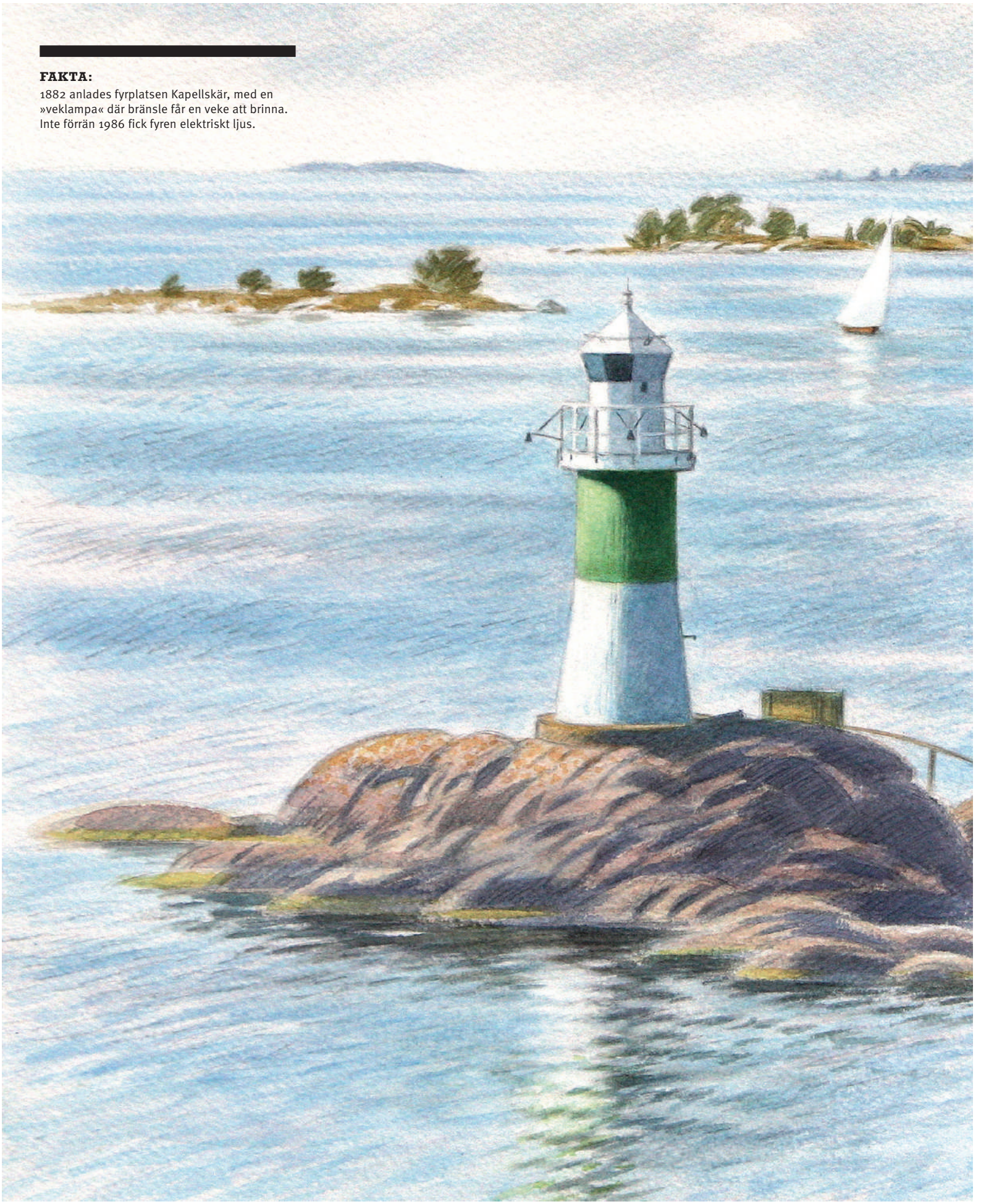

»Dödens ö« vid Kapellskär

Öster om Kapellskärs hamn vid Kapellskäret, står en mindre grönvit fyr och en gammal båk. Här finns även ett antal gravar och ön lär vara hemsökt. Något trolskt vilar över det igenvuxna obebodda skäret.

TEXT: Josefin Ekberg **ILLUSTRATION:** Lars Holm

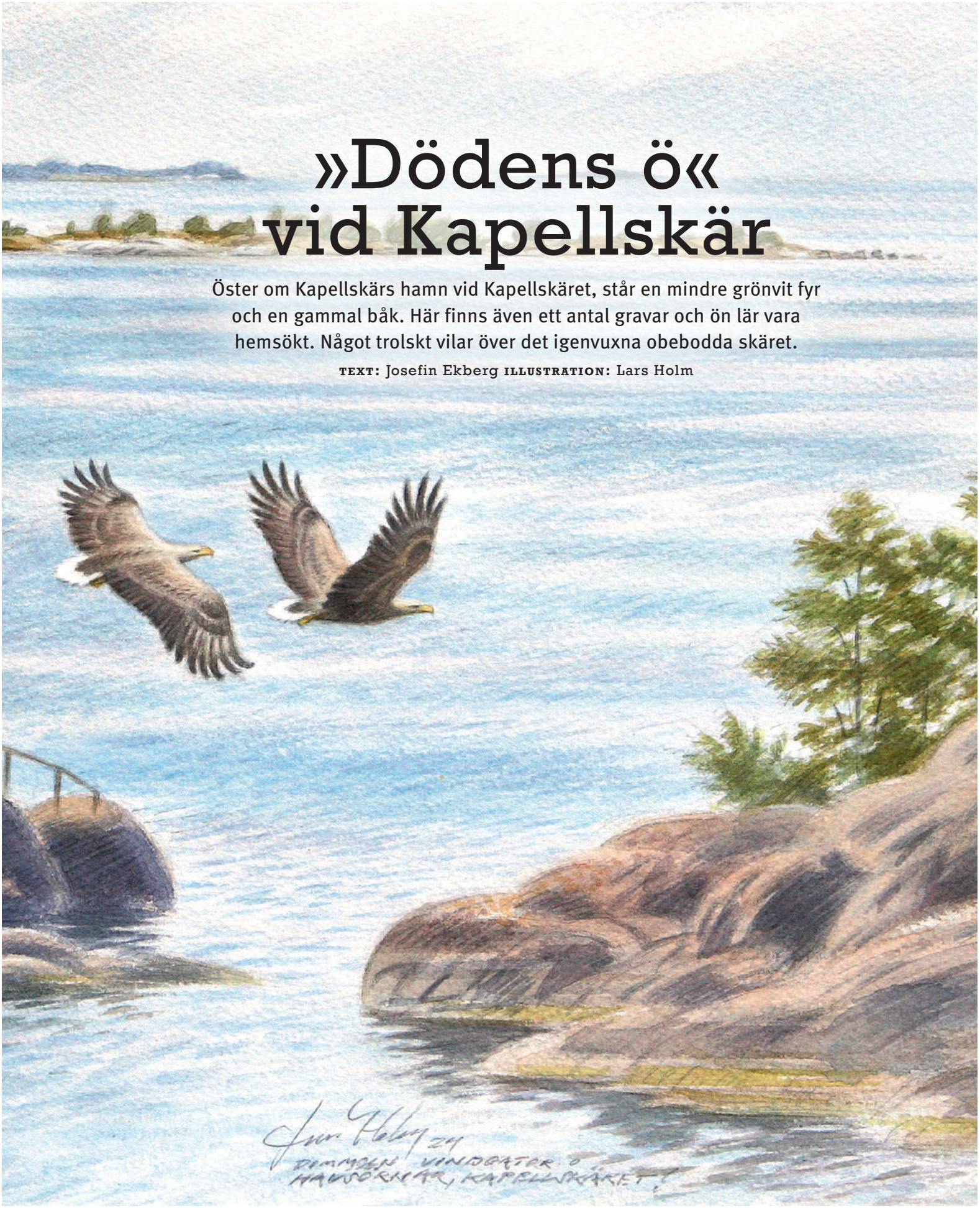

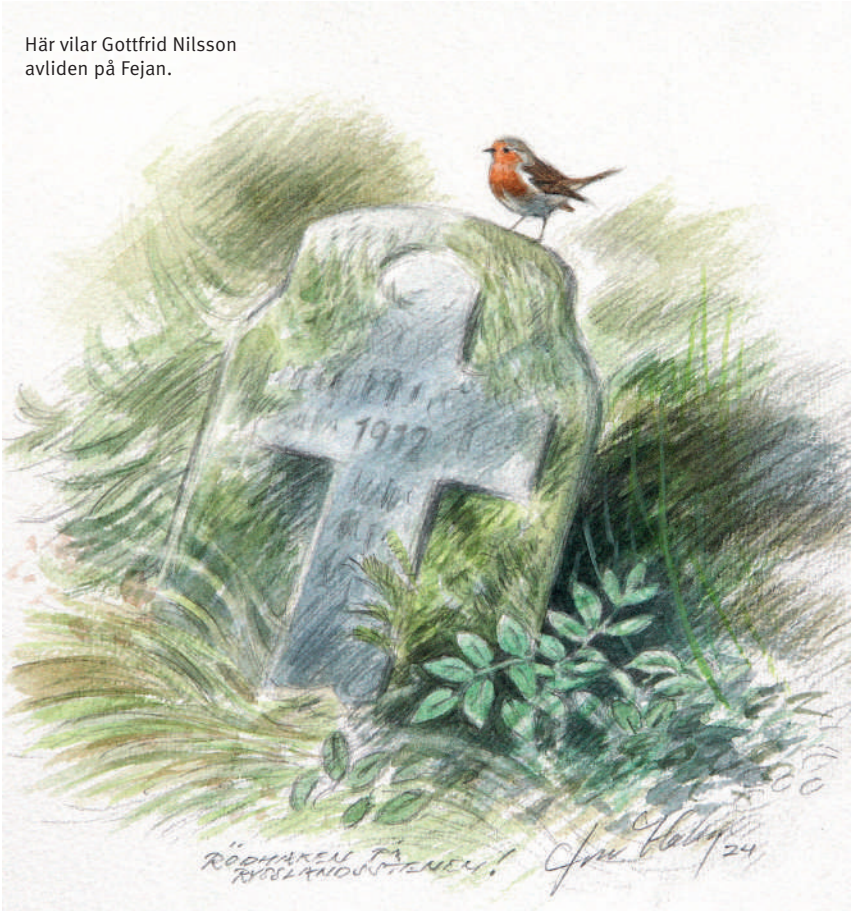

Här vilar Gottfrid Nilsson avliden på Fejan.

På Kapellskäret finns sedan länge ett flertal gravar. Vissa som har besökt ön har upplevt märkliga fenomen. Det berättas om ett lysande klot med gnistor efter sig samt att fotsteg har hörts eka mot klippan, som om någon osynlig osalig ande slog följe. Vem eller vilka som går igen kan man bara fantisera om. Ett koleraoffer, en Ridderstadare eller kanske någon stupad soldat.

Här finns en gammal familjegrav för den adliga släkten Ridderstad, vars slott ligger i Riddersholm inte långt ifrån. En fyra meter hög gravsten av vätögranit reser sig mot himlen inhägnad av en dekorativ kätting på stenpollare. En bit bort finns gravstenar efter koleraepidemins offer. På en reslig sten halvt skymd av planterade lärkträd står »Oskar Fröberg, född 6/10 1855 och död 9/7 1894 å Fejan. Sörjd av maka, barn och släktingar«. Han blev det andra koleraoffret från ångfartyget von Döbeln, som anlände till Fejans karantänstation på sin hemresa från Ryssland.

När han dog frågade man godsägaren Ivan Ridderstad om mannen kunde få sin sista vila på ön. Jo, det gick bra sa Ivan men undrade samtidigt hur det var med den andre besättningsmannen som också blivit sjuk i kolera och redan fått nattvarden. Kanske var det bäst att gräva två gravar på en gång. Vilket gjordes. Men den andre, matros Lindblom kryade överraskande på sig och överlevde.

Skelett hittat

Tar man sig runt i den vildvuxna naturen kan man även hitta en mindre gravsten, halvt dold av grönska med texten »Här vilar Gottfrid Nilsson, född 24 nov 1878, död 3 aug 1918 å Fejan på resa från Ryssland«. Fler ligger begravda på skäret. Men alla verkar inte ha fått rejäla gravstenar. Det finns noteringar att ett antal hemvändande soldater från Finska kriget 1808–09 finns begravda någonstans på skäret. Lantvärnsmän som dog av fältsjukan. Och 1947 upptäcktes skelettet av en människa på öns sydligaste udde. Vem det är vet ingen.

Redan på 1200-talet kan ön ha fungerat som begravningsplats. Namnet Kapellskär har sitt ursprung från medeltiden, då det funnits ett litet kapell här, först ett sjöfararkapell som sen lär ha ersatts av ett munkkapell. Grundstenarna finns kvar som minne någonstans i den snåriga terrängen.

Inte bara Kapellskärsskäret får oss att tänka på de döda, ett stenkast bort på andra sidan vattnet nära Kapellskärs hamn, har ett stort träkors rests 1994, till minne av alla 852 omkomna i Estoniakatastrofen.

Och vem vet vad som vilar på havets botten i vattnen omkring. Fyrar brukar som bekant omgärdas av skeppsvrak efter alla förlisningar. Nog gör Kapellskäret skäl för epitetet »Dödens ö« som den i folkmun kallas. Det tycks ändock, »andarna« till trots, vara en fridfull plats. För de avlidna och de fåtal nyfikna besökare som hittar hit.

KURIOSA: Skäret Kapellskäret är ursprunglige ägare till namnet, det som idag kallas Kapellskär hette tidigare Långön.

»Namnet Kapellskär har sitt ursprung från medeltiden, då det funnits ett litet kapell här, först ett sjöfararkapell som sen lär ha ersatts av ett munkkapell. Grundstenarna finns kvar som minne någonstans i den snåriga terrängen.«

NATURSKILDRAREN

LARS HOLM

SKISSER OCH MÅLNINGAR

13-28 juli 2024 11-17 alla dagar

Hemmavisning: Utanåvägen 41, Väddö

Välkomna!

Se även facebook.com/lars holm naturskildrare

Sponsorer: magasinSKÄRGÅRD. ICA NÄRA BAROMETERN

Det svängde i Hammerska ladan

Erik »Kulan« Wennberg på Blidös konstverk är som en dagbok ur hans liv. Speciella ögonblick förevigas till eftervärlden i olja. Den här bilden berättar om när det spelades jazz så det stod härliga till i Furusund. Och meteorolog John Pohlman behövde en sydväst!

I början av 2 000-talet kom den danske trombonisten Papa Bue och hans Viking Jazzband i flera år och spelade i olika kyrkor runtom i Roslagen, bland annat i Blidö kyrka. En av de sista gångerna bodde musikanterna på Furusunds värdshus och bestämde hastigt och lustigt att de hade tid att spela i Hammerska Ladan följande kväll innan de skulle resa vidare. Även dåvarande prästen och jazzmusikern på Blidö Lars »Sumpen« Sundbom, kom och underhöll. Dessvärre gjordes en affisch i all hast där det bara stod att »Sumpen och hans vänner« uppträdde och inget om den populäre Papa Bue, vilket ledde till att flera missade den oförglömliga extrakonserten. Konferencier var ingen mindre än den rikskände meteorologen John Pohlman. Han är avporträtterad på bilden med paraply på taket. Efter den konsert som var på Blidö, det vill säga dagen innan man tog in på Furusunds värdshus, hade gänget ett nattligt jammande hemma hos prästen »Sumpen« på Blidö. »Kulan« Wennberg och hans fru Agneta var också inbjudna. Strax innan 02-färjan skulle gå från Blidö kom John Pohlman på att han behövde en sydväst till kommande konserter. Eftersom Agneta och »Kulan« hade hela sju stycken hemma, skyndade de sig hem och hämtade dem och hann precis med 02-färjan och fick åka fram och tillbaka till Furusund, så att meteorologen själv kunde välja vilken sydväst han föredrog. Konstnärsparet Wennberg klarade sig ju gott och väl med de sex sydvästar som blev över.

/ JOSEFIN EKBERG

Guiden

Vid Nynäs slott söder om Trosa finns bra fiskevatten.

FOTO: ROINE KARLSSON

Din Skärgårdsguide

Hjälper dig att hitta krogar, vandrarhem, spa, sjötaxi och sjöräddning. Och mycket mycket mer...

Nytta o. nöje

Antikt/hantverk

FYRVERKET I MARINBODEN TROSA HAMNBODARNA
fyr@telia.com
070-576 01 26
facebook.com/marinboden

Antikt/Loppis

KULANS HANTVERKSHUS, BLIDÖ
070-517 12 53
www.kulanshus.se
ROSLAGSKRAFTERNA SECOND HAND
Sikvägen 5, Norrtälje
www.roslagskrafterna.se
VEGA ANTIKLADAN, NYNÄSV. 3 HANINGE
»En av Haninge kommuns kulturhistoriska byggnader«
072-519 19 63
Vega Antikladan på Facebook
@vega.antikladan på Instagram
www.kvarngarden.se

Badtunna/Bastu

DJURÖNÄSET, DJURÖ
08-571 490 00
www.djuronaset.com
HAGA GÅRD &STALL, HERRÄNG
070-611 35 52
www.hagastall.se
SKÅVSJÖHOLM MÖTEN & KONFERENS, ÅKERSBERGA
08-540 267 00
www.skavsjoholm.se
SÖDERARM – FYREN I ÅLANDS HAV
0176-432 12
www.soderarm.com

Bageri

ADAS KAFÉ & BAGERI, ÖSTHAMMAR
0173-129 99
www.adaskafe.se
NILSSONS BAGERI, TROSA/NYKÖPING
0156-123 94 (Trosa),
0155-212 325 (Nyköping)
www.mekkakonditori.se

Bastu/Jacuzzi

BERGS GÅRD, TROSA
0156-42 00 20
www.bergsgard.se
facebook.com/bergsgardtrosa
STF LILLSVEDS VANDRARHEM, VÄRMDÖ, 08-541 385 30
www.lillsved.se/stfvandrarhem

Bastuflotte

GRÄDDÖ SJÖLIV
076-793 76 17
www.graddosjoliv.se

Boende

Norra Uppland

HOTELL ADAS, ÖSTHAMMAR
0173-129 99
www.adaskafe.se
EPOKGÅRDEN, ÖREGRUND
0173-302 00
www.epokgården.se
HOTELL KLOCKARGÅRDEN, ÖREGRUND
0173-300 65
www.klockargarden.nu
VÄRDSHUSET & GÅRDSHOTELLET LÖVSTABRUK
010-101 50 60
www.vardshuset.com
NORRSKEDIKA HOTELL & CAFÉ
0173-150 55
www.norrskedikahotell.se
STRANDHOTELLET, ÖREGRUND
0173-316 00
www.strandhotellet.nu
SUNDSVEDENS TURISTANLÄGGNING, ÖSTHAMMAR
0173-702 40
www.sundsvedenturist.se
ÖRSKÄRS FYR
Boka@orskarsfyr.se
www.orskarsfyr.se

Norra skärgården

ARHOLMA NORD
0176-560 40
www.arholmanord.se
GRÄDDÖ SJÖLIV
076-793 76 17
www.graddosjoliv.se
KAPELLSKÄRS CAMPING & VANDRARHEM, RÅDMANSÖ
0176-442 33
www.kapellskarscamping.se
FURUSUNDS VÄRDSHUS, FURUSUND
0176-803 44
www.facebook.com/Furusund Värdshus
HAGA GÅRD & STALL, HERRÄNG
070-611 35 52
www.hagastall.se
LIDÖ VÄRDSHUS, LIDÖ
0176-404 99,
www.lidovardshus.com
MARHOLMEN, NORRTÄLJE
0771-16 17 00
www.marholmen.se
SVEN FREDRIKSSON BED & BREAKFAST, NORRTÄLJE
070-209 42 43
www.svenfredriksson.com
SÖDERARM – FYREN I ÅLANDS HAV
0176-432 12
www.soderarm.com
VILLA DAGMAR, FURUSUND
070-757 57 46
www.villadagmar.se
ÅTELLET I NORRTÄLJE
0176-70 04 50
www.atellet.se

Mellersta skärgården

DJURÖNÄSET, DJURÖ
08-571 490 00
www.djuronaset.com
FÅGELBROHUS, VÄRMDÖ
08-571 419 00
www.fagelbrohus.se
GRAND HOTEL SALTSJÖBADEN
08-506 170 00
www.grandsaltsjobaden.se
GRINDA WÄRDSHUS, GRINDA
08-542 494 91
www.grinda.se
IDÖBORG KONFERENS & RETREAT
08-571 590 66
www.idoborg.se
STF LILLSVEDS VANDRARHEM, VÄRMDÖ
08-541 385 30
www.lillsved.se/stfvandrarhem
SANDHAMNS SEGLARHOTELL
08-574 504 00
www.sandhamn.com
SANDHAMNS VÄRDSHUS,
08-571 530 51
www.sandhamns-vardshus.se
SANDS HOTELL & BISTRO, SANDHAMN
08-571 530 20
www.sandshotell.se
SKÅVSJÖHOLM MÖTEN & KONFERENS, ÅKERSBERGA
08-540 267 00
www.skavsjoholm.se

STORA KALHOLMENS VANDRARHEM
070-337 82 45
www.storakalholmen.se
SVARTSÖ SKÄRGÅRDSHOTELL & VANDRARHEM, SVARTSÖ
08-542 474 00
www.svartsonorra.se
WAXHOLMS HOTELL, VAXHOLM
08-541 301 50
www.waxholmshotell.se
VILLA PARADIS B & B, VAXHOLM
0768-676 720
www.villaparadis.se
facebook.com/villaparadis
VAXHOLMS KASTELL
08-12 00 48 70
www.kastellet.com

Södra skärgården

BERGS GÅRD, TROSA
0156-42 00 20
www.bergsgard.se
facebook.com/bergsgardtrosa
FIRST CAMP NICKSTABADET, NYNÄSHAMN
08-520 127 80
www.firstcamp.se/nickstabadet-nynashamn
HÄRINGE SLOTT, VÄSTERHANINGE
08-504 204 40
www.haringeslott.se
KÖRUNDA GOLF & KONFERENSHOTELL, ÖSMO-NYNÄSHAMN
08-520 390 30
www.korunda.se
LANDSORTS VANDRARHEM,
0732-31 90 01
www.landsortsvandrarhem.se
LOTSTORNET & SVEDTILJAS, LANDSORT
070-219 90 90
www.g-mo.se
NYNÄS HAVSBAD, NYNÄSHAMN
08-502 604 00
www.nynashavsbad.se
ORNÖ SKÄRGÅRDSHOTELL, ORNÖ
08-501 560 04
073-650 04 11
www.ornoskargardshotell.se
NÅTTARÖ GÅRD & RESORT, NÅTTARÖ
08-520 400 30
www.nattaro.se
SKÄRGÅRDSHOTELLET, NYNÄSHAMN
08-520 111 20
www.skargardshotellet.se
TRE SMÅ RUM I TROSA BED & BREAKFAST, TROSA
0156-121 51
www.tresmarumitrosa.se
facebook.com/tresmarumitrosa
TROSA STADSHOTELL, TROSA
0156-170 70
www.trosastadshotell.se
facebook.com/trosastadshotell

VILL DU OCKSÅ SYNAS HÄR?
För 600 kr per år är platsen din. Boka till: josefin@magasinskargard.se

UTÖ VÄRDSHUS
08-504 203 00
www.utovardshus.se
VEGA STADSHOTELL, NYNÄSV. 8 HANINGE
»Ett charmant och prisvärt affärs/familjehotell«
08-777 22 91
www.vegastadshotell.se
SMÅDALARÖ GÅRD, DALARÖ
08-501 551 00
www.smadalarogard.se

Åland

GRANLUNDA GÅRD, JOMALA
+358 40 52 22 514,
+358 457 33 14 229
www.granlundagard.ax
KÄRINGSUND RESORT & CONFERENCE
+358 18 380 00
www.karingsund.ax

Boule

GRÄDDÖ SJÖLIV
076-793 76 17
www.graddosjoliv.se
SKÅVSJÖHOLM MÖTEN & KONFERENS, ÅKERSBERGA
08-540 267 00
www.skavsjoholm.se

Camping

FIRST CAMP NICKSTABADET, NYNÄSHAMN
08-520 127 80
www.firstcamp.se/nickstabadet-nynashamn
KAPELLSKÄRS CAMPING & VANDRARHEM, RÅDMANSÖ
0176-422 33
www.kapellskarscamping.se
UTÖ VÄRDSHUS
08-504 203 00
www.utovardshus.se

Cykel

FORSMARKS WÄRDSHUS,
0173-501 00
www.forsmarkswardshus.se
GRINDA WÄRDSHUS, GRINDA
08-542 494 91
www.grinda.se
STF LILLSVEDS VANDRARHEM, VÄRMDÖ
08-541 385 30,
www.lillsved.se/stfvandrarhem
ORNÖ BÅTVARV
08-501 581 00
www.ornobatvarv.se
SVARTSÖ LANTHANDEL, SVARTSÖ
08-542 473 25
www.svartsolanthandel.se

UTÖ VÄRDSHUS
08-504 203 00
www.utovardshus.se

Event/charter/båttur

GALEJ PARTYBÅT, ÖREGRUND
070-626 21 31 www.galej.nu
IDÖBORG KONFERENS & RETREAT
08-571 590 66
www.idoborg.se
LINJETTCHARTER, NORRTÄLJE
070-571 85 50
www.linjettcharter.se
POSITION VINDÖ, DJURHAMN
070-561 51 60
www.positionvindo.se
SKÅVSJÖHOLM MÖTEN & KONFERENS, ÅKERSBERGA
08-540 267 00
www.skavsjoholm.se
SUNDSVEDENS TURISTANLÄGGNING, ÖSTHAMMAR
0173-702 40
www.sundsvedenturist.se
SÖDERARM – FYREN I ÅLANDS HAV
0176-432 12
www.soderarm.com
UTÖ VÄRDSHUS
08-504 203 00
www.utovardshus.se

Fiske/sportfiske

STF LILLSVEDS VANDRARHEM, VÄRMDÖ
08-541 385 30,
www.lillsved.se/stfvandrarhem
SUNDSVEDENS TURISTANLÄGGNING, ÖSTHAMMAR
0173-702 40
www.sundsvedenturist.se

Gokart

GOKART FÖR ALLA, MALSTA
0176-22 62 62
www.gokartforalla.se

Golf

KÖRUNDA GOLF & KONFERENSHOTELL, ÖSMO-NYNÄSHAMN
08-520 390 30
www.korunda.se

Grupp & Ledarskapsutveckling

ÄVENTYRENS Ö, ÅKERSBERGA
08-540 881 16
www.aventyrenso.se
facebook.com/aventyrenso

Gym

SKÅVSJÖHOLM MÖTEN & KONFERENS, ÅKERSBERGA
08-540 267 00
www.skavsjoholm.se

Gårdsbutik

BERGS GÅRD, TROSA
0156-42 00 20
www.bergsgard.se
facebook.com/bergsgardtrosa
OSTMAKERIET, RINDÖ
070-726 60 59
www.ostmakeriet.se

Gästhamn

DALARÖ TURISTBYRÅ & GÄSTHAMN, DALARÖ
08-501 508 66,
www.dalaro.se
DJURÖNÄSET, DJURÖ
08-571 490 00
www.djuronaset.com
GRINDA WÄRDSHUS
08-542 494 91
www.grinda.se
GRÄDDÖ MARINA, RÅDMANSÖ
0176-409 00
www.graddomarina.se
LIDÖ VÄRDSHUS
0176-404 99
www.lidovardshus.com
LINANÄS GÄSTHAMN, LJUSTERÖ
08-542 400 10
www.linanasgasthamn.se
NYNÄSHAMNS GÄSTHAMN
08-520 116 35
www.nynashamn.se/gasthamn
NÅTTARÖ GÄSTHAMN
073-094 98 12
www.nattaro.se
ORNÖ BÅTVARV
08-501 581 00
www.ornobatvarv.se
SVARTSÖ LANTHANDEL, SVARTSÖ
08-542 473 25
www.svartsolanthandel.se
UTÖ VÄRDSHUS
08-504 203 00
www.utovardshus.se

Hästhotell

Åland

GRANLUNDA GÅRD, JOMALA
+358 40 52 22 514
+358 457 33 14 229
www.granlundagard.ax

Kajak

GRÄSÖ KANOT, RÄVSTEN
070-446 42 95
www.grasokanot.se
IDÖBORG KONFERENS & RETREAT
08-571 590 66
www.idoborg.se
LIDÖ HERRGÅRD, LIDÖ
0176-404 99
www.lidovardshus.com
SKÅVSJÖHOLM MÖTEN & KONFERENS, ÅKERSBERGA
08-540 267 00
www.skavsjoholm.se
STF LILLSVEDS VANDRARHEM, VÄRMDÖ,
08-541 385 30,
www.lillsved.se/stfvandrarhem

Kajak/SUP

GRINDA WÄRDSHUS, GRINDA
08-542 494 91
www.grinda.se
KAJAK & UTELIV, RÅDMANSÖ
0176-403 15
www.kajak-uteliv.com

Konferens

Norra Uppland

SUNDSVEDENS TURISTANLÄGGNING, ÖSTHAMMAR
0173-702 40
www.sundsvedenturist.se

Norra Skärgården

ARHOLMA NORD, ARHOLMA
0176-560 40
www.arholmanord.se
GRÄDDÖ SJÖLIV
076-793 76 17
www.graddosjoliv.se
FURUSUND VÄRDSHUS
0176-803 44
www.furusundvardshus.se
LIDÖ HERRGÅRD, LIDÖ
0176-404 99
www.lidovardshus.com
RÅDMANSÖ BYGDEGÅRD, GRÄDDÖ
0709-701 901
www.radmansobygdegard.se
SÖDERARM – FYREN I ÅLANDS HAV
0176-432 12
www.soderarm.com

Mellersta Skärgården

DJURÖNÄSET, DJURÖ
08-571 490 00
www.djuronaset.com
FÅGELBROHUS, VÄRMDÖ
08-571 419 00
www.fagelbrohus.se
GRAND HOTEL SALTSJÖBADEN
08-506 170 00
www.grandsaltsjobaden.se
GRINDA WÄRDSHUS, GRINDA
08-542 494 91
www.grinda.se
IDÖBORG KONFERENS & RETREAT
08-571 590 66
www.idoborg.se
SANDHAMNS SEGLARHOTELL
08-574 504 00
www.sandhamn.com
SKÅVSJÖHOLM MÖTEN & KONFERENS, ÅKERSBERGA
08-540 267 00
www.skavsjoholm.se
STF LILLSVEDS VANDRARHEM, VÄRMDÖ
08-541 385 30,
www.lillsved.se/stfvandrarhem
VAXHOLMS KASTELL, VAXHOLM
08-12 00 48 70
www.kastellet.com
ÄVENTYRENS Ö, ÅKERSBERGA
08-540 881 16
www.aventyrenso.se
facebook.com/aventyrenso

Södra Skärgården

BERGS GÅRD, TROSA
0156-42 00 20
www.bergsgardtrosa.se
facebook.com/bergsgardtrosa
HÄRINGE SLOTT, VÄSTERHANINGE
08-504 204 40
www.haringeslott.se
LANDSORTS VANDRARHEM
0732-31 90 01
www.landsortsvandrarhem.se
LOTSTORNET & SVEDTILJAS, LANDSORT
070-219 90 90
www.g-mo.se
ORNÖ SKÄRGÅRDSHOTELL, ORNÖ
08-501 560 04, 073-650 04 11
www.ornoskargardshotell.se
SMÅDALARÖ GÅRD, DALARÖ
08-501 551 00
08-501 551 35 (boka bord)
www.smadalarogard.se
TROSA STADSHOTELL, TROSA
0156-170 70
www.trosastadshotell.se
facebook.com/trosastadshotell
UTÖ VÄRDSHUS
08-504 203 00
www.utovardshus.se

Åland

GRANLUNDA GÅRD, JOMALA
+358 40 52 22 514,
+358 457 33 14 229
www.granlundagard.ax
KÄRINGSUND RESORT & CONFERENCE
+358 18 380 00
www.karingsund.ax

Kiosk/Servering/ Minilivs

UTÖ VÄRDSHUS
08-504 203 00
www.utovardshus.se

Krogar/cafeer

Norra Uppland

ADAS KAFÉ & BAGERI, ÖSTHAMMAR
0173-129 99
www.adaskafe.se
EDS HANDELSTRÄDGÅRD, ÖSTHAMMAR
0736-46 59 25
www.edstradgard.se
KAFÉ WILMA, ÖREGRUND
0173-300 31
www.kafewilma.se
VÄRDSHUSET & GÅRDSHOTELLET LÖVSTABRUK
010-101 50 60
www.vardshuset.com
NORRSKEDIKA HOTELL, NORRSKEDIKA
0173-150 55
www.norrskedikahotell.se
SJÖKROGEN ÖSTHAMMAR
0173-730 770
www.sjokrogenosthammar.com

Norra skärgården

ANKARET RESTAURANG & BISTRO, ÄLMSTA
0176-520 20
www.ankaret.net
ARHOLMA NORD, ARHOLMA
0176-560 40
www.arholmanord.se
CAFÉ TRUTEN, RÖDLÖGA
0176-871 01 (sommartid)
www.rodlogaboden.se
FURUSUNDS VÄRDSHUS, FURUSUND
0176-803 44
www.facebook.com/Furusund Värdshus
L8 I HAMNEN, GRISSLEHAMN
0175-305 35
www.l8ihamnen.se
LIDÖ HERRGÅRD, LIDÖ
0176-404 99
www.lidovardshus.se

VILL DU OCKSÅ SYNAS HÄR?
För 600 kr per år är platsen din. Boka till: josefin@magasinskargard.se

MARHOLMEN, NORRTÄLJE
0771-16 17 00
www.marholmen.se
LOTSVILLAN PAD THAI, SIMPNÄS-BJÖRKÖ
0176-525 12 (sommartid)
www.sirpercys.se
PIZZERIA GRÄDDÖ, GRÄDDÖ
0176-400 11

Mellersta skärgården

DJURÖNÄSET, DJURÖ
08-571 490 00
www.djuronaset.com
GRAND HOTEL SALTSJÖBADEN
08-506 170 00
www.grandsaltsjobaden.se
GRINDA WÄRDSHUS
08-542 494 91
www.grinda.se
OSTMAKERIET, RINDÖ
070-726 60 59
www.ostmakeriet.se
SANDHAMNS SEGLARHOTELL
08-574 504 00
www.sandhamn.com
SANDHAMNS VÄRDSHUS
08-571 530 51
www.sandhamns-vardshus.se
SANDS HOTELL & BISTRO, SANDHAMN
08-571 530 20
www.sandshotell.se
SKÅVSJÖHOLM MÖTEN & KONFERENS, ÅKERSBERGA
08-540 267 00
www.skavsjoholm.se
SOLBRÄNNAN RESTAURANG & CAFÉ, ÖSTERSKÄR/ÅKERSBERGA
08-540 609 09
www.solbrännan.se
facebook.com/Solbrännan
STAVSNÄS SJÖKROG, STAVSNÄS
0760-08 15 16
www.stavsnassjokrog.se
SVARTSÖ KROG
08-542 472 55
www.svartsokrog.se
VAXHOLMS KASTELL, VAXHOLM
08-12 00 48 70
www.kastellet.com
ÖSTANÅ SJÖKROG, ÖSTANÅ FÄRJELÄGE
08-543 531 00
www.östanåsjökrog.se
FÅGELBROHUS, VÄRMDÖ
08-571 419 00
www.fagelbrohus.se
VAXHOLMS HEMBYGDSGÅRDS CAFÉ
08-541 319 80
www.facebook.com/vaxholms-hembygdsgårdscafe
WAXHOLMS HOTELL, VAXHOLM
08-541 301 50
www.waxholmshotell.se

Södra skärgården

BERGS GÅRD, TROSA
0156-42 00 20
www.bergsgard.se

HÄRINGE SLOTT, VÄSTERHANINGE
08-504 204 40
www.haringeslott.se
LOTSTORNET & SVEDTILJAS, LANDSORT
070-219 90 90
www.g-mo.se
NILSSONS BAGERI, TROSA/NYKÖPING
0156-123 94 (Trosa),
0155-212 325(Nyköping)
www.mekkakonditori.se
NYNÄS HAVSBAD, NYNÄSHAMN
08-520 604 00
www.nynashavsbad.se
NÅTTARÖ GÅRD & RESORT, NÅTTARÖ
08-520 400 30
www.nattaro.se
ORNÖ BÅTVARV, ORNÖ
08-501 581 00
www.ornobatvarv.se
SYSTRARNA BRÅDHE'S, NÄVEKVARN
070-611 11 03
www.systrarnabradhe.com
TROSA STADSHOTELL, TROSA
0156-170 70
www.trosastadshotell.se
facebook.com/trosastadshotell
UTÖ VÄRDSHUS, 08-504 203 00
www.utovardshus.se
VEGABAREN, NYNÄSV. 8 HANINGE
»Sveriges grönaste hamburgare. Valfria färska grönsaker. Över 100 maträtter.«
08-777 20 58
www.vegabaren.se
KÖRUNDA GOLF & KONFERENSHOTELL, ÖSMO-NYNÄSHAMN
08-520 390 30
www.korunda.se
SMÅDALARÖ GÅRD, DALARÖ
08-501 551 00
www.smadalarogard.se

Livsmedel

ARHOLMA HANDEL
0176-560 12
COOP INGMARSÖ
010-745 02 80
COOP LÅNGVIK, MÖJA
Coop Berg, Möja
010-745 02 80
FINNHAMNS SOMMARBUTIK
08-542 462 12
GRINDA LANTHANDEL
08-542 494 91
GÄLLNÖ HANDELSBOD
08-571 663 10
HUSARÖ LANTHANDEL
070-719 97 71
ICA BAROMETERN, VÄDDÖ
0176-930 04
www.ica.se/butiker/norra/norrtalje/ica-barometern
ICA GRÄDDÖ SKÄRGÅRDSHANDEL
0176-400 12
ICA HÖGMARSÖ
0176-830 40
ICA KASTBERGS, HÅLLNÄS
0294-220 05
www.ica.se/kastbergs
ICA TORGET, SKÄPLINGE
0294-102 55, www.ica.se
ICA VÄDDÖ KASSEN, ÄLMSTA
0176-778 80
KLINTSUNDET EKOLANTHANDEL, LJUSTERÖ
08-542 432 43
KYMENDÖ SERVICE
08-501 542 65
LINANÄS GÄSTHAMN, LJUSTERÖ
08-542 400 10
www.linanasgasthamn.se
LÅDNAMACKEN, LÅDNA
08-542 473 21
NORRA STAVSUDDA HANDEL
08-571 650 78
NÅTTARÖ HANDELSBOD
073-942 29 87
RUNMARÖ LANTHANDEL
08-571 527 00
RÅNÖ LIVS
08-501 571 22
RÖDLÖGABODEN, RÖDLÖGA
0176-870 60 (öppet sommartid)
www.rodlogaboden.se
SALTBODEN KÖK & PROVIANT, LANDSORT
08-520 340 14
SPILLERSBODA LANTHANDEL
0176-22 10 01
spillersbodalanthandel.se
SVARTSÖ LANTHANDEL, SVARTSÖ
08-542 473 25
www.svartsolanthandel.se
SYSTRARNA BRÅDHE'S, NÄVEKVARN
070-611 11 03
www.systrarnabradhe.com
TJOCKÖ BUTIK
0176-431 80
WESTERBERGS LIVS, SANDHAMN
08-571 530 19
UTÖ LIVS ICA NÄRA
08-501 570 05

Lägerverksamhet

ÄVENTYRET VÄSSARÖ
0173-371 19
www.aventyretvassaro.se

Marina/Varv

BERGSHAMRA VARV
0176-26 20 68
www.bergshamravarv.se
GRÄDDÖ MARINA, RÅDMANSÖ
0176-409 00
www.graddomarina.se
GRÄSKÖ BÅTVARV
0708-53 63 13
www.graskobatvarv.se
LAGERVIKS BÅTVARV, BLIDÖ
0176-820 04
www.lagerviks.se
ORNÖ BÅTVARV,
08-501 581 00
www.ornobatvarv.se
SKÄRGÅRDSVARVET, GRÄDDÖ
0730-29 39 49
www.skargardsvarvet.se
SVINNINGE MARINA, ÅKERSBERGA
08-540 631 55
www.svinningemarina.se

Minigolf

UTÖ VÄRDSHUS
08-504 203 00
www.utovardshus.se

MTB-arena

BERGS GÅRD, TROSA
0156-42 00 20
www.bergsgard.se

Museer

BATTERI ARHOLMA KUSTFÖRSVARS-MUSEUM, ARHOLMA
0176-560 40
www.batteriarholma.se
KLAVERENS HUS, LÖVSTABRUK
076-904 89 16
www.klaverenshus.se
KLUBB MARITIM, OXELÖSUND
073-815 74 52
klubbmaritim.weebly.com
KNUTMASSOMUSÉET KVARNEN, GIMO, 0173-867 95,
www.knutmasso.se
KULANS HANTVERKSHUS, BLIDÖ
070-517 12 53
www.kulanshus.se
MÖJA HEMBYGDSMUSEUM, MÖJA
0705-73 83 13
www.hembygd.se/stockholm/moja
NYNÄSHAMNS JÄRNVÄGSMUSEUM
08-754 24 34
www.njm.nu
ORNÖ MUSEUM, 070-796 18 18
www.ornomuseum.se
ROLAND SVENSSON MUSEET, MÖJA
070-553 973 23
www.rolandsvenssonmuseet.se
SJÖFARTSMUSEET, ÄLMSTA
0176-502 59
www.sjofartsmuseet.se
SKÄRGÅRDSMUSEET, STAVSNÄS
info@skargardmuseet.org
www.skargardsmuseet.org

VILL DU OCKSÅ SYNAS HÄR?
För 600 kr per år är platsen din. Boka till:
josefin@magasinskargard.se

VAXHOLMS FÄSTNINGS MUSEUM
08-12 00 48 70
www.vaxholmsfastning.se
VAXHOLMS KASTELL, VAXHOLM
08-12 00 48 70
www.kastellet.com
VETERANTRAKTORKLUBBEN NORR-TELJE, FÄRSNA
www.veterantraktorklubben.nu
ÅLANDS FOTOGRAFISKA MUSEUM, BASTÖVÄGEN 7, PÅLSBÖLE
+358 (0)18 439 64,
alands.fotografiska.museum@aland.net
www.cameramuseum.com

Ridning

Norra skärgården

HAGA GÅRD & STALL, HERRÄNG
070-611 35 52
www.hagastall.se

Åland

GRANLUNDA GÅRD, JOMALA
+358 40 52 22 514,
+358 457 33 14 229
www.granlundagard.ax

Seglingscharter

LINJETTCHARTER, ROSÄTTRA
070-571 85 50
www.linjettcharter.se

Sjöpolisen

SJÖPOLISEN I STOCKHOLMS LÄN
010-563 73 26
Tips till sjöpolisen 114 14
www.polisen.se
www.batsamverkan.se

Sjömack

GRINDA WÄRDSHUS, GRINDA
08-542 494 91, www.grinda.se
RÖDLÖGABODEN, RÖDLÖGA
0176-870 60
www.rodlogaboden.se

Sjöräddningen

(vid allvarlig olycka ring 112)
Arkösund, 0705-80 81 24
Möja, 0705-80 81 22
Räfsnäs, 0705-80 81 18
Trosa, 0705-80 81 23
Stockholm, 0705-80 82 01
Öregrund, 0705-80 81 17

Sjötaxi/rederier

BLIDÖSUNDSBOLAGET
08-34 30 90
www.blidosundsbolaget.se
GALEJ ÖREGRUND
070-626 21 31
www.galej.nu
NORRA SKÄRGÅRDSTRAFIKEN, BLIDÖ
070-932 97 95
POSITION VINDÖ, DJURHAMN
070-561 51 60
www.positionvindo.se
ROSLAGENS SJÖTRAFIK, SANDHAMN
070-691 38 58
www.roslagenssjotrafik.se
SKÄRGÅRDSTJÄNSTER, YXLAN
070-537 90 19
www.taxibat.nu
SKÄRGÅRDSTRAFIK & CHARTER, STAVSNÄS
08-571 501 00
www.battaxi.se
UTÖ VÄRDSHUS
08-504 203 00
www.utovardshus.se
WAXHOLMSBOLAGET
08-679 58 30 (turupplysning)
www.waxholmsbolaget.se

Skulpturer

STAFFAN STRAND, HARG
0730-817 313
www.strandsculptures.se

Spa/relax

DJURÖNÄSET, DJURÖ
08-571 490 00
www.djuronaset.com
NYNÄS HAVSBAD, NYNÄSHAMN
08-502 604 00
www.nynashavsbad.se
TROSA STADSHOTELL, TROSA
0156-170 70
www.trosastadshotell.se
facebook.com/trosastadshotell

Stugor

Norra Uppland

ÖRSKÄRS FYR
0173-340 21
www.orskarsfyr.se

Norra Skärgården

HAGA GÅRD &STALL, HERRÄNG
070-611 35 52
www.hagastall.se
KAPELLSKÄRS CAMPING & VANDRARHEM RÅDMANSÖ
0176-442 33
www.kapellskarscamping.se
LIDÖ VÄRDSHUS, LIDÖ
0176-404 99
www.lidovardshus.com

Mellersta Skärgården

GRINDA STUGBY, GRINDA
08-542 494 91
www.grindawardshus.se
IDÖBORG KONFERENS & RETREAT
08-571 590 66
www.idoborg.se
STOCKHOLMS SKÄRGÅRDSTUGOR
08-570 231 31
www.skargardsstugor.se
SVARTSÖ SJÖBODAR, SVARTSÖ
08-542 471 10
www.svartsosjobodar.se
VILLA PARADIS B & B, VAXHOLM
0768-676 720
www.villaparadis.se
facebook.com/villaparadis

Södra Skärgården

FIRST CAMP NICKSTABADET, NYNÄSHAMN
08-520 127 80
www.firstcamp.se/nickstabadet-nynashamn
LANDSORTS VANDRARHEM & STUGOR
073-231 90 01
www.landsortsvandrarhem.se
ORNÖ BÅTVARV,
08-501 581 00
www.ornobatvarv.se
UTÖ STUGA
070-251 01 21,
www.utostuga.se

Turistbyråer/info

DESTINATION DALARÖ
08-501 508 00
www.dalaro.se
DESTINATION VAXHOLM
www.destinationvaxholm.se
LÖVSTABRUKS TURISTINFORMATION
0295-202 20,
0295-214 06 (bokning)
www.vallonbruken.nu,
www.bokauppland.se
MÖJA TURISM
08-571 640 53
www.mojaturistinfo.se
NORRTÄLJE TURISTBYRÅ
0767-650 660
www.norrtalje.se
NYKÖPINGS TURISTBYRÅ
0155-24 82 00
www.visitnykoping.se
NYNÄSHAMNS TURISTBYRÅ
08-520 737 00
www.visitnynashamn.se
OXELÖSUNDS TURISTBYRÅ
0155-383 50
www.visitoxelosund.se
TROSA TURISTCENTER
0156-522 22
www.trosa.com
VAXHOLMS TURISTBYRÅ
08-541 314 80
www.vaxholm.se
VISIT LANDSORT
www.visitlandsort.se
VISIT VÄRMDÖ
08-570 346 09
www.varmdo.se
VÄDDÖBYGDENS TURISTINFORMATION
www.vaddobygden.se
ÅLANDS TURISTFÖRBUND
+358 (0)18 240 00
www.visitaland.com

Utomhus-SPA

SKÅVSJÖHOLM MÖTEN & KONFERENS, ÅKERSBERGA
08-540 267 00
www.skavsjoholm.se

Vattenskidor/Wakeboard

VILLA PARADIS B & B, VAXHOLM
0768-676 720
www.villaparadis.se
facebook.com/villaparadis

Vinprovning

SKÅVSJÖHOLM MÖTEN & KONFERENS, ÅKERSBERGA
08-540 267 00
www.skavsjoholm.se
VINPROVNING ENOGASTRONOMISKA UPPLEVELSER
Systembolaget Sök dryck/Gustavino, 070-798 24 48
www.gustavino.se

Yoga

IDÖBORG KONFERENS & RETREAT
08-571 590 66
www.idoborg.se
SKÅVSJÖHOLM MÖTEN & KONFERENS, ÅKERSBERGA
08-540 267 00
www.skavsjoholm.se

Ölprovning/bryggerivisning

NYNÄSHAMNS ÅNGBRYGGERI
08-520 212 13, 0737-19 07 09
www.angbryggeri.se

Övrigt

Apotek/systemombud

ICA GRÄDDÖ SKÄRGÅRDSHANDEL
0176-400 12
RÖDLÖGABODEN, RÖDLÖGA
0176-870 60
www.rodlogaboden.se
SPILLERSBODA LANTHANDEL
0176-22 10 01
www.spillersbodalanthandel.se
SVARTSÖ LANTHANDEL, SVARTSÖ
08-542 473 25
www.svartsolanthandel.se

Arbetskläder

4WORK, NORRTÄLJE
www.4work.se

Arkitekt

KREAPLAN ARKITEKTKONTOR, STOCKHOLM
070-638 39 28
www.kreaplan.se

Bank

ROSLAGENS SPARBANK, NORRTÄLJE
0176-770 00
www.roslagenssparbank.se

Barnkläder

MYBLISS, ÖREGRUND
070-855 96 62
www.mybliss.se

Bergsprängning

NJ MARK, NORRTÄLJE
070-602 32 42

Betong

EPS CEMENT, VALLENTUNA
08-449 15 35
www.epscement.com

Bondgård

BERGS GÅRD, TROSA
0156-42 00 20
www.bergsgard.se
facebook.com/bergsgardtrosa

Brunnsborrning

SKÅNSJÖ FRAKT, NÄMDÖ
070-750 90 90
www.skansjofrakt.se

Bryggeri

NYNÄHAMNS ÅNGBRYGGERI
08-520 212 13
www.nyab.se

Bryggor

REUTERSKIÖLD SNICKERI
076-850 12 55
www.reuterskioldsnickeri.se

Bränneri

NORRTÄLJE BRÄNNERI, LOHÄRAD
0176-22 71 30
www.norrtaljebranneri.se

Butik-belysning, systemombud m.m.

PAPPERSSTUGAN, ÄLMSTA
0176-523 69
www.pappersstugan.com

Butik-produkter för vård av hus och båt

BÅT & BYGGNADSVÅRD I ROSLAGEN, VRETA
072-585 18 43
www.bbviroslagen.se

Bygg/snickeri

BLIDÖ BYGG & SJÖTRANSPORTER
070-932 97 95
tommy.bygg@telia.com
FROMS BYGG, NORRTÄLJE
070-770 03 08
www.fromsbygg.se
GRÄDDÖ BYGG & SNICKERI, RÅDMANSÖ
070-723 41 20
www.graddobygg.se
FALK ENTR, ÖSTHAMMAR
0173-500 25
www.falkentreprenad.com
MATTSSON & THOLÉN, NORRTÄLJE
0176-282 590
www.mtbygger.se
NIKLAS GUSAVSSON BYGG, YXLAN
0768-81 61 77
www.ngbygg.se
NORRTÄLJE SNICKERI
0709-480 326
PA BYGG & INREDNING, ÖSTHAMMAR
073-023 57 64
www.pabygginredning.se
REUTERSKIÖLD SNICKERI
076-850 12 55
www.reuterskioldsnickeri.se
SÄLLSTRÖM BYGG, BERGSHAMRA
0708-26 13 34
www.sallstrombygg.se
TOTTE GRÖNWALL SNICKERI, FURUSUND
0709-40 82 38

Byggnadskonstruktion

POSITION VINDÖ, DJURHAMN
070-561 51 60
www.positionvindo.se

Båtförsäljning/ Båttillbehör

ÄLMSTA ALUMINIUMBÅTAR AB – VÄDDÖ BÅTCENTER AB
0176-503 44
kontakt@vaddobatcenter.se
www.vaddobatcenter.se
Vard 10-17, lör 10-14
GRÄDDÖBÅTAR/SKÄRGÅRDSVARVET
0730-29 39 49
www.graddobat.se

Båtbyggeri

ERIKSSONS BYGGERI & BÅTBYGGARSKOLA, INGMARSÖ,
0733-52 20 04
www.trabatar.net

Båtmotorer

Försäljning & Service – Johnson, Evinrude E-tec G2, Tohatsu, Honda m fl
ÄLMSTA ALUMINIUMBÅTAR AB – VÄDDÖ BÅTCENTER AB
0176-503 44
kontakt@vaddobatcenter.se
www.vaddobatcenter.se
Vard 10-17, lör 10-14

Båtservice/butik

SKÄRPLINGE MASKIN
0294-221 51
www.skarplingemaskin.se

Båttillbehör

GRÄDDÖ MARINA, RÅDMANSÖ
0176-409 00
www.graddomarina.se

Båtservice

Vinterförvaring o service, båtar o utombordare, bottenfärger o tillbehör.
ÄLMSTA ALUMINIUMBÅTAR AB – VÄDDÖ BÅTCENTER AB
0176-503 44
kontakt@vaddobatcenter.se
www.vaddobatcenter.se
Vard 10-17, lör 10-14

Bärgning/Bogsering

SKÄRGÅRDSTJÄNSTER, YXLAN
070-537 90 19
www.skargardstjanst.eu

Catering

SIR PERCYS CATERING, SIMPNÄS
0176-525 12, 070-175 91 88
www.sirpercyscatering.se
SJÖKROGEN ÖSTHAMMAR
0173-730 770
www.sjokrogenosthammar.com
SKÄRGÅRDSCATERING, ÖREGRUND
073-971 51 12
www.skargardscatering.se
SYSTRARNA BRÅDHE'S, NÄVEKVARN
070-611 11 03
www.systrarnabradhe.com

Däck

SVENNES DÄCK, HÅLLNÄS
0294-220 37
GUMMICENTRALEN, NORRTÄLJE
0176-103 71
www.gummicentralen.org

Ekokött

BERGS GÅRD, TROSA
0156-42 00 20
www.bergsgard.se
facebook.com/bergsgardtrosa

Elbilar

EPTON CLUBCAR, VALLENTUNA
08-10 82 83, info@epton.se
clubcar.se

Elservice/installation

GRÄDDÖ ELINSTALLATIONER
0709-556 636, www.graddoel.se

Entreprenad

ANDERS ENTREPRENAD, BLIDÖ
0709-203 089
www.andersentreprenad.se
GRÄSKÖ ARKIPELAGSERVICE
0708-45 58 63
arkipelagservice@telia.com
JIDSTRANDS ENTREPRENAD, BLIDÖ
070-562 33 88

Eventarrangör

HÅLLNÄS SOCKENRÅD
www.hallnas.info
TYVÖ FK-SKÄRGÅRDSCUPEN
styret@tyvo.se
www.tyvo.se

Festlokal/bygdegård

BERGS GÅRD, TROSA
0156-42 00 20
www.bergsgard.se
facebook.com/bergsgardtrosa
RÅDMANSÖ BYGDEGÅRD, GRÄDDÖ
0709-701 901
www.radmansobygdegard.se
NORRTÄLJE BRÄNNERI, LOHÄRAD
0176-22 71 30
www.norrtaljebranneri.se

Frisör

GRÄDDÖSALONGEN
0176-401 41
ingela.wickman@hotmail.com

Färg/Golv

FÄRGFÖRRÅDET, VÄRMDÖ
070-745 80 18
fargforradet@outlook.com
NORDSJÖ IDE & DESIGN, ÖSTHAMMAR
0173-212 35, 070-787 87 68
www.roslagensgolv.se
STRÖMBERGS RÖDFÄRGSMÅLNING, ÖSTHAMMAR
070-592 15 31, 0730,238 221

Färjerederi

ECKERÖ LINJEN
+358 18 28 000
www.eckerolinjen.ax

Fönsterrenovering

BÅT & BYGGNADSVÅRD I ROSLAGEN, VRETA
072-585 18 43
www.bbviroslagen.se

Ginprovning

NORRTÄLJE BRÄNNERI, LOHÄRAD
0176-22 71 30
www.norrtaljebranneri.se

Grill/kiosk

LJUSTERÖFÄRJANS KROG & GRILLKIOSK
08-542 422 31
www.facebook.com /ljusteröfärjans krog&grill

Grus/jord

JIDSTRANDS ENTREPRENAD, BLIDÖ
070-562 33 88
REDERIAB SKÄRGÅRDSGRUS, GÄLLNÖBY
www.skargardsgrus.se
070-571 95 80
SKÄRPLINGE GRUS
0294-102 68
www.ballast.se

VILL DU OCKSÅ SYNAS HÄR?
För 600 kr per år är platsen din. Boka till: josefin@magasinskargard.se

Inredare/Stylist

INDOOR STYLING & DESIGN, NORRTÄLJE
0708-118 656

Inredning/Hantverk

BETONGTORPET, SKEBOBRUK
www.betongtorpet.se
EDBLAD O. CO
www.edblad.com
FORMLYCKA, ÖREGRUND
0733-521 333
www.formlycka.se
HANTVERKETS HUS, LÖVSTABRUK
www.hantverketshus.se
KULANS BOD & GALLERI, BLIDÖ
070-517 12 53
www.kulan.org
LENA LINDERHOLM, KASTELLET-VAXHOLM
www.linderholm.se
LILLA PARADISET, TROSA
0156-137 53
www.lillaparadiset.com
SJÖPRICKEN KERAMIKVERKSTAD, LANDSORT
08-520 341 05, 073-231 90 01
www.landsort.com

Kajaksaker/försäljning

KAJAK & UTELIV, GRÄDDÖ
0176-403 15
www.kajak-uteliv.com

Kakel/badrum

ÅKERLUNDS GRUND & BETONGFÖRÄDLING
070-795 48 51

Kamin/spis

ELDABUTIKEN, NORRTÄLJE
0176-142 00
www.soderlindsvedspisar.se

Kläder

EDBLAD O. CO
www.edblad.com
PEP'N CHILLI, ÖREGRUND + SKÄRPLINGE
0173-300 63 Öregrund
0294-100 80 Skärplinge
www.pepnchilli.se

Konst/smide

KULANS HANTVERKSHUS, BLIDÖ
070-517 12 53
www.kulanshus.se

Markiser/persienner

JANSSONS MARKISER, NORRTÄLJE
0176-177 95
www.janssonsmarkiser.com

Måleri

TREVIS MÅLERI, RÅDMANSÖ
070-403 31 03
www.trevismaleri.se

Mäklare

SKANDIAMÄKLARNA VÄRMDÖ, GUSTAVSBERG
08-549 002 00
www.skandiamaklarna.se

Naturum

NATURUM STENDÖRREN, TROSA/NYKÖPING
0155-26 31 80
www.naturumstendorren.se

Plastproduktion

WETA PLAST, INGMARSÖ
08-542 460 30
www.wetaplast.se

Radio

SKÄRGÅRDSRADION
www.skargardsradion.se

Sanering/gräv

GÄVLEBORGS SJÖSANERING
070-607 61 42
www.sjosanering.se

Schakt

GRÄSKÖ ARKIPELAGSERVICE
070-845 56 63
GRÄSÖ SCHAKT
070-594 55 64
www.grasoschakt-osthammar.se

Sjötransporter/frakt

GRÄSKÖ ARKIPELAGSERVICE, BLIDÖ
0708-45 58 63
SKÅNSJÖ FRAKT, NÄMDÖ
070-750 90 90
www.skansjofrakt.se
SKÄRGÅRDSTJÄNSTER, YXLAN
070-537 90 19
www.skargardstjanst.eu

Skräddarsydda paket

SÖDERARM – FYREN I ÅLANDS HAV
0176-432 12
www.soderarm.com
UTÖ VÄRDSHUS
08-504 203 00
www.utovardshus.se

VILL DU OCKSÅ SYNAS HÄR?
För 600 kr per år är platsen din. Boka till: josefin@magasinskargard.se

Smycken

CLAUDIA P
www.claudiap.se
EDBLAD
www.edblad.com
GULDSMEDERNA, NORRTÄLJE
0176-156 56
www.guldsmederna.se

Snickeri

REUTERSKIÖLD SNICKERI
076-850 12 55
www.reuterskioldsnickeri.se
TOTTE GRÖNWALL SNICKERI, FURUSUND
totte.gronwall@gmail.com
0709-40 82 38

Städ

SKÄRGÅRDENS STÄD & ALLSERVICE, DALARÖ
070-433 03 47
www.skargardensstad.se

Stängsel

DELKA, ÖSTHAMMAR
0173-230 77
www.delka.se

Såg/snickeri

BOLIST BERGSHAMRA SÅG
0176-26 02 10
www.c24bygg.se
BOLIST REFSNÄS SÅG GRÄDDÖ
0176-402 65,
www.bolistradmanso.se
SPILLERSBODA SÅG
010-222 90 60
www.c24bygg.se

Taxi/buss

FRÖTUNA TAXI & BUSS, RÅDMANSÖ
0176-26 90 65
www.frotunataxiobuss.se

Trädgård

EDS TRÄDGÅRD, ÖSTHAMMAR
0173-108 99
www.edstradgard.se
IRISRO TRÄDGÅRD, BERGSHAMRA
076-701 84 94
www.irisro.se
GULDKANNAN
www.guldkannan.se
TAKSOPEN
www.taksopen.se
VÄXPLATS NYBYN, FINSTA
0175-606 44
www.vaxplatsnybyn.com

Trädgårdsmaskiner

SKÄRPLINGE MASKIN
0294-221 51
www.skarplingemaskin.se

Utbildning/kurser

BÅT & BYGGNADSVÅRD I ROSLAGEN, VRETA
072-585 18 43
www.bbviroslagen.se
ERIKSSONS BYGGERI & BÅTBYGGARSKOLA, INGMARSÖ
08-542 461 36
VÄDDÖ FOLKHÖGSKOLA
0176-528 00
www.vaddo.fhsk.se

Zumbadans

MOVE CATARINA, RÅDMANSÖ
www.movecatarina.se

Viner

GUSTAVINO
www.gustavino.se

Ägg

ROSLAGSÄGG, ÖSTHAMMAR
0173-133 69
www.roslagsagg.se

Vi är en ideell förening som räddar liv till sjöss. Verksamheten drivs helt utan bidrag från staten, så stöd oss på pg 900 500-0 eller på www.ssrs.se

SJÖRÄDDNINGS SÄLLSKAPET

Servicefolk »Vi hjälper dig med allt möjligt. Från byta däck och muddra till måla fasaden och inreda hemmet.«

BYGG&MÅLERI
FALK ENTREPRENAD AB
0173 - 500 25, 070 - 640 68 78
www.falkentreprenad.com

ROSLAGS-ÄGG
www.roslagsagg.se

STRÖMBERGS RÖDFÄRGSMÅLNING
Även annan tak- och fasadmålning utomhus
070-592 15 31

GSAB
Gävleborgs Sjösanering AB
070-607 61 42
Utför muddringar
info@sjosanering.se

Presenter & Handgjorda Betongfigurer
betongtorpet.
www.betongtorpet.se

Röda Villans Loppis
Tulkavägen 40, Hallstavik
073-631 61 45 Se även

ROSLAGENS GOLV
Nordsjö Idé&Design
Roslagens Golv
Fabriksvägen 13, Östhammar
Tel: 0173-212 35
www.nordsjoidedesign.se

VitaminSea
Segla med oss i Kroatien
sailing-vitaminsea.com
Tomas & Gabriella

SVENNES DÄCKSERVICE
MÅN-FRE 07.00-17.00 LÖR 09.00-13.00
Hållnäs Tel. 0294-220 37

Service och försäljning
MERCURY TOHATSU
SUZUKI
BERGSHAMRA VARV
www.bergshamravarv.se

GÄLLER DET Träbåtar?
DÅ GÄLLER DET OCKSÅ OSS!
Nyhet! Båttvätt!
Båtbyggarskola
Fullständig varvsrörelse
ERIKSSONS BÅTBYGGERI & BÅTBYGGARSKOLA AB
Box15, 130 25 INGMARSÖ
0733-522004 trabatar.net

From's Bygg
ERIK: 0709-488 369
www.fromsbygg.se

4WORK
YRKESKLÄDER
JÄRFÄLLA NORRTÄLJE SOLLENTUNA SÄTRA
www.4work.se

Kulans unika trutar
www.kulanshus.se

ÅKERLUNDS GRUND & BETONGFÖRÄDLING AB
070-795 48 51

Färgförrådet
Färg till hemmet inne och ute
Fagerdalaväg 9F Värmdö
Lasse 070-745 80 18
www.instagram.com/fargforradet

LAGERVIKS
BÅTVARV BLIDÖ
0176-820 04
www.lagerviks.se

GRÄSKÖ ARKIPELAG SERVICE
ENTREPRENAD I SKÄRGÅRDEN
0708 - 455 863

GRÄSKÖ BÅTVARV
Vinterförvaring, service och försäljning
MERCURY
070-853 63 13 • info@graskobatvarv.se

JIDSTRANDS ENTREPRENAD AB
GRUS - SAND - JORD - KRANLYFT
LEVERANS I STORSÄCK
CONTAINER - MASKINTRANSPORTER
070-562 33 88 Jidde

GRÄDDÖ MARINA
www.graddomarina.se
0176-409 00
MERCURY VOLVO PENTA SUZUKI

Servicefolk »Vi hjälper dig med allt möjligt. Från serva båten och bygga brygga till spränga berg och borra brunn.«

Från tanke till färdigt hus
MATTSSON & THOLÉN BYGGER AB
mtbygger.se 0176-282 590

SÄLLSTRÖMS Snickeri & Bygg AB
0708-26 13 34
www.sallstrombygg.se

NJ-Mark
Bergsprängning
Entreprenad-borrning för värme, brunnar, bryggor
070–602 32 42

Yxlan
NICLAS GUSTAVSSON
BYGG & SNICKERI AB
076-881 61 77 • niclas@ngbygg.se

Entreprenad Maskinservice AB
0709-20 30 89 BLIDÖ
info@andersentreprenad.se

Totte Grönwall Snickeri
0709 408 238

Låt oss visa skärgården! Vi finns i den.
Reguljär direktbåt Sandhamn – Stavsnäs
Båttaxi ≥ 190 p
Skärgårdsturer
Åretrunt-charter
Mat & Dryck
ROSLAGENS SJÖTRAFIK AB
”Tärnan” & ”Gudungen” • 070-691 38 58
www.roslagenssjotrafik.se

Sopa taket fritt från barr, löv bullig mossa och snö!
Undvik att ramla från taket.
Ta hand om ditt tak
Vi har verktygen
TAKSOPEN.SE

IRISRO TRÄDGÅRD AB
Professionell skötsel
Rådgivning Design
kontoret@irisro.se
www.irisro.se
076-701 84 94

Servicefolk »Vi hjälper dig med allt möjligt. Från att boka stuga och restaurang till städning och sjötaxi.«

Välkomna! Vi har uthyrning året om!
STOCKHOLM Skärgårdsstugor
www.skargardsstugor.se 08-570 231 31

Position Vindö
Byggnadskonstruktion*Sjötaxi*Sjötransporter
070-561 51 60
www.positionvindo.se

VÄRMDÖ SKÄRGÅRDSTRANSPORTER AB
www.varmdoskargardstransporter.se
Transporterar allt från grus till hus.
Även entreprenadmaskinsarbeten.
08-570 331 95

SKÄRGÅRDSGRUS
M/S Solskär
LEVERERAR GRUS/BADSAND
UTLÄGGES
08-570 331 95, 070-571 95 80

VI ÄLSKAR SKÄRGÅR'N
skärgårdsradion
90,2 Stockholm
107,8 Roslagen

»Som bara båtar kan«

I farlederna på Östersjön samsas fartyg i olika storlek och modejang, allt från anrika ångbåtar som andas nostalgi till båtar av modernare snitt och hög teknologi. Många är turbåtar som går mellan öarna, andra ligger fast förankrade som restaurangbåt vid en hamn och har slutat att gå för egen maskin, och ibland dyker marinens tysta hemliga fartyg upp på radarn, eller kanske inte. Vi har träffat på ett antal fartyg, skepp och båtar genom åren. En del har fått namn efter en plats, stad, väderlek, kung eller något sagoväsen. Ibland har de döpts om vid ägarbyte till exempel men sedan återfått sitt ursprungliga namn för att inte drabbas av otur på sjön.

Tävling
Vinn marina smycken.
Skicka in ditt svar senast 15 oktober 2024.

Känner du igen fartygen på bilderna nedan. Para ihop dem med rätt namn. Skicka in ditt svar och ha chans att vinna marina smycken, ett silverpläterat halsband med matchande örhängen och motiv av en våg från Claudia Jewelry C Sweden. Värde 295 kr. Vi drar tre vinnare. Lycka till!

/ ROINE KARLSSON

1) Visby 2) Västan 3) Södertörn 4) Cinderella
5) Rex 6) Norrtelje 7) Sjöbris

Skicka in ditt svar till info@magasinskargard.se eller posta till Magasin Skärgård, Gräddö Varvsväg 12, 760 15 Gräddö. Skriv namn, adress, ålder, yrke och gärna intressen, så vi får lära känna våra läsare. Stort TACK om du berättar var du hittade ditt magasin. Och ge oss gärna lite feedback. Tack på förhand och lycka till!

Vi har dragit tre vinnare från vårnumrets tävling – Vad heter båten?
Det blev rekordmånga svar denna gången, vad kul. Stort GRATTIS till Patrik Jonsson, 19 år i Huddinge som kände igen alla båtarna direkt och tar studenten på Marina Läroverket i år. Vi gratulerar också Göthe Winberg som hittade sitt nummer i Gustavsberg och hade alla rätt. Sist men inte minst grattis Maria Birck i Uppsala som fann magasinet på biblioteket i Norrtälje och skickade in sitt svar till tävlingen.
Vi skickar fina marina manschettknappar och nya sommarnumret till er.

Rätt svar vårnumrets Akterspegel: A-3 Blidösund, B-6 Götheborg, C-2 Helmi, D-5 Sofia Linnea, E-7 Tre Kronor, F-1 Sunnan, G-4 Shamrock

Perfekt present till skärgårdsvännen

Musmatta med bild av fotograf Roine Karlsson.
Fyra motiv. Havsörn, guding, Röder, Landsort eller fiskedrag.
Format 23 x 19,5 cm. Skicka in din beställning med adress till
info@magasinskargard.se.

Pris 150 kr + porto

magasinSKÄRGÅRD.
sinne/smak/sevärdheter

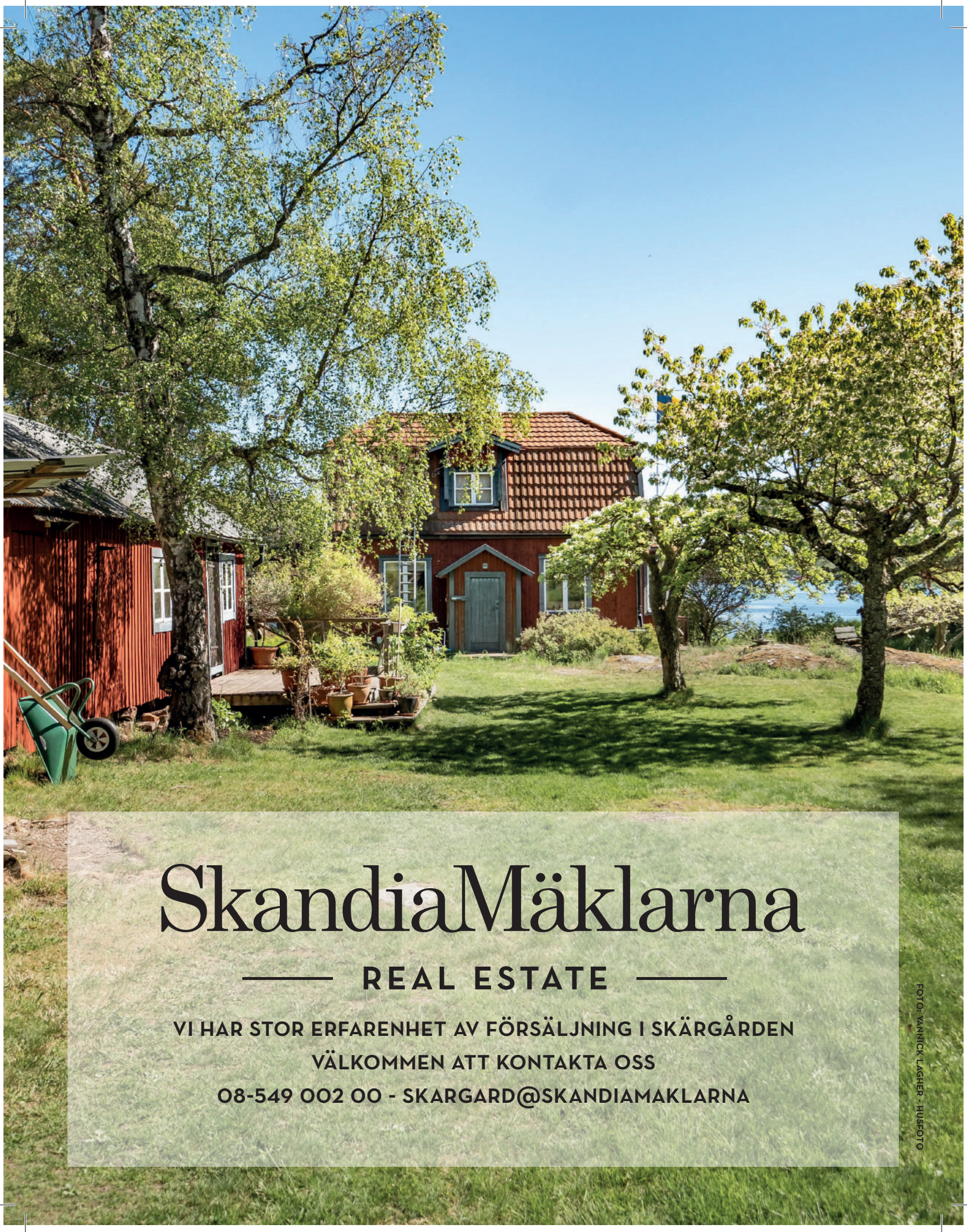
SkandiaMäklarna
REAL ESTATE
VI HAR STOR ERFARENHET AV FÖRSÄLJNING I SKÄRGÅRDEN
VÄLKOMMEN ATT KONTAKTA OSS
08-549 002 00 - SKARGARD@SKANDIAMAKLARNA
FOTO: YANNICK LAGHER - HUSFOTO